

การศึกษาปัจจัยจูงใจในการประกอบอาชีพช่างทำเครื่องปั้นดินเผา :
โครงการหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ ตำบลเกาะเกร็ด
อำเภอปากเกร็ดจังหวัดนนทบุรี

นายจิระพงษ์ ตั้งติยะพันธ์

สารนิพนธ์นี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตาม
หลักสูตรปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต

ภาคการศึกษาที่ 2 ปีการศึกษา 2546
มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์

การศึกษาปัจจัยจูงใจในการประกอบอาชีพช่างทำเครื่องปั้นดินเผา :
โครงการหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ ตำบลเกาะเกร็ด
อำเภอปากเกร็ดจังหวัดนนทบุรี

เสนอโดย นายจิระพงษ์ ตั้งติยะพันธ์

บัณฑิตศึกษาสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์

อาจารย์ที่ปรึกษา ดร.จิระพร เรืองจิระชูพร

คณะกรรมการสารนิพนธ์ได้พิจารณาสารนิพนธ์เรื่องนี้แล้วเห็นว่า มีเนื้อหาสาระ
สำคัญครอบคลุมประเด็นต่าง ๆ และใช้ระเบียบวิธีการวิจัยที่เหมาะสมเป็นไปตามมาตรฐานของ
บัณฑิตศึกษาสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์

..... ประธานกรรมการ

(ดร.จิระพร เรืองจิระชูพร)

..... กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ดร.สมศักดิ์ คำวิชอบ)

เลขทะเบียน..... **0171939**
วันลงทะเบียน..... 24 พ.ย. 2547
เลขเรียกหนังสือ..... 338.642
..... ๗51๙๗
..... [๒๕๔๖]

..... กรรมการ

(รองศาสตราจารย์นงลักษณ์ วัฒนสิงห์)

บทคัดย่อ

สารนิพนธ์ : การศึกษาปัจจัยจูงใจในการประกอบอาชีพช่างทำเครื่องปั้นดินเผา :
โครงการหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ ตำบลเกาะเกร็ด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี

โดย : นายจิระพงษ์ ตั้งติยะพันธ์

อาจารย์ที่ปรึกษา : คร.จิระพร เรืองจิระชูพร

ชื่อปริญญา : รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต

ปีการศึกษา : 2546

การศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยจูงใจในการประกอบอาชีพช่างทำเครื่องปั้นดินเผา ของโครงการหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ ตำบลเกาะเกร็ด อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงปัจจัยที่เสริมสร้างแรงจูงใจให้คนในท้องถิ่นหันกลับมาประกอบอาชีพช่างทำเครื่องปั้นดินเผา และผลิตผลงานได้อย่างต่อเนื่อง รวมไปถึงมีใจรักในงานของตน และสืบทอดวิชาความรู้ไปยังรุ่นต่อไป และจัดทำข้อเสนอแนะแนวทางแก้ไขปัญหาในเรื่องของแรงจูงใจเพื่อที่จะช่วยให้โครงการประสบความสำเร็จได้แบบยั่งยืน การวิจัยครั้งนี้ศึกษาโดยนำปัจจัยที่เป็นตัวสร้างความพึงพอใจในการทำงานและปัจจัยที่เป็นแรงจูงใจในการทำงาน ได้แก่ ค่าตอบแทน สภาพแวดล้อมในการทำงาน ความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงาน ความมั่นคงในงาน ความสำเร็จในการทำงาน การได้รับการยกย่องในผลงาน ลักษณะงาน ความรับผิดชอบ และความก้าวหน้า

จากการศึกษาพบว่า กลุ่มที่ศึกษามีความพึงพอใจในด้านค่าตอบแทน ความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงาน ความมั่นคงในงาน ความสำเร็จในการทำงาน และด้านความรับผิดชอบ ส่วนด้านที่ไม่รู้สึกถึงพึงพอใจ ได้แก่ ด้านสภาพแวดล้อมในการทำงาน ลักษณะงาน การได้รับการยอมรับยกย่องในผลงาน และความก้าวหน้าในหน้าที่การงาน ตามลำดับ วิธีการแก้ไขปัญหที่เกิดขึ้น ก็คือควรมีการปรับปรุงสภาพแวดล้อมสถานที่ทำงานให้มีความพร้อม การสร้างสรรค์ออกแบบงานใหม่ ๆ การสร้างทัศนคติที่ดีต่ออาชีพ และรวมถึงการจัดให้มีการฝึกอบรม เสริมความรู้ เพื่อเป็นการพัฒนาทั้งบุคคลและกลุ่มให้เข้าไปในแบบที่ยั่งยืน

กิตติกรรมประกาศ

สารนิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จสมบูรณ์ลุล่วงตามวัตถุประสงค์ได้ด้วยความกรุณาจาก ท่านอาจารย์ ดร.จิระพร เรืองจิระชูพร อาจารย์ที่ปรึกษา ข้าพเจ้าขอกราบขอบพระคุณ สำหรับความกรุณาที่ให้คำปรึกษา แนะนำ ตรวจสอบ แก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ตลอดจนความรู้และข้อคิดที่เป็นประโยชน์ จนสำเร็จเป็นรูปเล่มได้ด้วยดี ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณท่านอาจารย์เป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์คณะรัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตทุกท่าน ที่ได้เมตตาและกรุณาถ่ายทอดวิชาความรู้ ช่วยเหลือเกื้อกูล และให้คำแนะนำสั่งสอนทางวิชาการที่มีคุณค่าอยู่ และขอขอบคุณ เจ้าหน้าที่สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดนนทบุรี ที่ได้กรุณามอบเอกสาร และบทความต่างๆที่เป็นประโยชน์ต่อการวิจัยครั้งนี้ กลุ่มหัตถกรรมเครื่องปั้นดินเผาตำบลเกาะเกร็ด ที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม ตลอดจนเพื่อน ๆ คณะรัฐประศาสนศาสตร์ และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกท่าน ที่ให้ความช่วยเหลือ และเป็นกำลังใจในการศึกษา และจัดทำสารนิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จสมบูรณ์ด้วยดี

ท้ายที่สุดนี้ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าผลการศึกษานี้คงจะเป็นประโยชน์กับผู้ที่เกี่ยวข้องที่จะนำไปเป็นข้อมูลในการพัฒนาระบบบริหารจัดการโครงการหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ให้ประสบผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้และเป็นประโยชน์ต่อประชาชนที่เข้าร่วมโครงการหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ ทั้งทางด้านอาชีพ รายได้ และความเป็นอยู่แบบมั่นคงและยั่งยืน

จิระพงษ์ ตั้งติยะพันธ์

มีนาคม 2547

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
บทคัดย่อ	ก
กิตติกรรมประกาศ	ข
สารบัญ	ค
สารบัญตาราง	ง
สารบัญแผนภาพ	ฉ
กรณีศึกษา : การศึกษาปัจจัยจูงใจในการประกอบอาชีพช่างทำเครื่องปั้นดินเผา:โครงการหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ตำบลเกาะเกร็ด อำเภอเกาะเกร็ด จังหวัดนนทบุรี	
บทที่ 1 บทนำ	1
บทที่ 2 โครงการเครื่องปั้นดินเผา ตำบลเกาะเกร็ด อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี	5
บทที่ 3 แนวคิด ทฤษฎี และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	19
บทที่ 4 สรุปผลการศึกษา	32
บทที่ 5 สรุปและข้อเสนอแนะ	41
ภาคผนวก : แบบสอบถามการวิจัย เรื่อง การศึกษาปัจจัยจูงใจการประกอบอาชีพช่างทำเครื่องปั้นดินเผา :โครงการหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ ตำบลเกาะเกร็ด อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี	
บรรณานุกรม	ช
ประวัติผู้วิจัย	ฅ

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
2.1 แสดงข้อมูลได้รับงบประมาณสนับสนุน	13
4.1 แสดงข้อมูลทั่วไปของกลุ่มที่ทำการศึกษา	33
4.2 แสดงข้อมูลความคิดเห็นทางด้านค่าตอบแทน	34
4.3 แสดงข้อมูลความคิดเห็นทางด้านสภาพแวดล้อม	34
4.4 แสดงข้อมูลความคิดเห็นทางด้านความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงาน	35
4.5 แสดงข้อมูลความคิดเห็นทางด้านความมั่นคงในงาน	36
4.6 แสดงข้อมูลความคิดเห็นทางด้านความสำเร็จในผลงาน	37
4.7 แสดงข้อมูลความคิดเห็นทางการยอมรับยกย่องในผลงาน	37
4.8 แสดงข้อมูลความคิดเห็นทางด้านลักษณะงาน	38
4.9 แสดงข้อมูลความคิดเห็นทางด้านความรับผิดชอบ	39
4.10 แสดงข้อมูลความคิดเห็นทางด้านความก้าวหน้า	40

สารบัญแผนภาพ

ภาพที่

1. แสดงรูปแบบเครื่องปั่นดินเผา
2. แสดงแผนที่เกาะเกร็ด

หน้า

45

46

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความสำคัญของปัญหา

แนวความคิดเกี่ยวกับหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์เกิดจากความต้องการของภาครัฐบาล ที่ต้องการให้แต่ละหมู่บ้าน หรือตำบลมีความสามารถในการสร้างรายได้ จากผลิตภัณฑ์ที่ผลิตขึ้นในท้องถิ่นของตนเอง โดยจากแนวความคิดที่ต้องการให้ในแต่ละหมู่บ้านมีความสามารถในการพึ่งตนเองได้ ต่อเนื่องไปจนถึงขั้นที่พัฒนาคุณภาพของผลิตภัณฑ์ให้ก้าวเข้าสู่ขั้นมาตรฐานสากลและขยายตลาดจนเป็นที่ยอมรับได้ โดยมีการพัฒนาทั้งกระบวนการการผลิต การบริหารจัดการ การตลาด รวมไปถึงการปลูกฝังให้คนในท้องถิ่นมีความสำนึกรักในอาชีพของตนเองและยินดีที่จะสืบทอดกันต่อไป

โครงการหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ นับเป็นโครงการหนึ่งตามนโยบายของทางรัฐบาลที่มีจุดประสงค์ในการที่จะช่วยเสริมสร้างและสนับสนุนกระบวนการพัฒนาท้องถิ่น เสริมสร้างชุมชนที่เข้มแข็ง สามารถพึ่งพาตนเองได้ให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมในการสร้างงาน สร้างรายได้ด้วยการนำเอาทรัพยากร และภูมิปัญญาท้องถิ่นที่มีมาอยู่แต่ก่อนแล้วมาพัฒนาให้เป็นผลิตภัณฑ์หรือบริการที่คุณภาพ มีเอกลักษณ์ จุดเด่นและเพิ่มมูลค่าของผลิตภัณฑ์ให้เป็นที่ต้องการของตลาดทั้งในประเทศและต่างประเทศ โดยรัฐบาลจะให้ความช่วยเหลือในด้านความรู้สมัยใหม่ การบริหารจัดการ การหาตลาด เป็นตัวกลางในการประสานงานระหว่างผลิตภัณฑ์ท้องถิ่นและภูมิปัญญาชาวบ้านตลอดจนวัฒนธรรม เชื่อมไปยังตลาดภายนอก เพื่อให้คนในท้องถิ่นสามารถผลิตผลงานจากภูมิปัญญาในท้องถิ่นได้โดยไม่ต้องแสวงหางานและแออัดกันอยู่ตามเมืองใหญ่ โดยที่พวกเขาเหล่านั้นสามารถมีรายได้เพียงพอ ซึ่งนโยบายดังกล่าวถือได้ว่าสอดคล้องกับการพัฒนาเศรษฐกิจแบบพอเพียงตามแนวพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว โดยอาศัยหมู่บ้านเป็นหน่วยการพัฒนาและรวมเป็นเครือข่ายภายในตำบล

การดำเนินงานตามโครงการนี้ประกอบด้วยองค์กรหลายองค์กรเข้ามาเกี่ยวข้อง ทั้งหน่วยงานราชการต่างๆ องค์กรเอกชน ผู้นำท้องถิ่นและตัวประชาชนในท้องถิ่นเอง โดยที่ประชาชนในท้องถิ่นจะถือเป็นองค์กรที่มีบทบาทและเป็นกลไกที่สำคัญที่สุดของโครงการ ในส่วนของหน่วยงานราชการนั้นกรมการพัฒนาชุมชน กระทรวงมหาดไทยได้เข้ามามีบทบาทที่สำคัญในการดำเนินงานทั้งด้านแนะแนวอาชีพ พาไปดูศูนย์ฝึกอาชีพต่างๆ เพื่อช่วยในการเปิดโลกทัศน์สร้างสรรค์ความคิดและแนวคิดใหม่ๆ เพื่อจะได้นำกลับมาพัฒนางานของชุมชนให้ดียิ่งขึ้นไป

จากที่กรมพัฒนาชุมชน ได้สนองตอบนโยบายหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์แล้วนั้นก็ยังมีแนวทางในการช่วยเหลือสนับสนุน ทั้งด้านส่งเสริมให้มีการพัฒนาผลิตภัณฑ์ให้มีคุณภาพมาตรฐาน เพิ่มมูลค่าของผลิตภัณฑ์จากการออกแบบและสิ่งที่เป็นหีบห่อใช้บรรจุ รวมไปถึงสร้างโอกาสทางการตลาดให้กับผลิตภัณฑ์ แต่จากการดำเนินงานผ่านมาได้ระยะหนึ่งพบว่าโครงการหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์เครื่องปั้นดินเผา ตำบลเกาะเกร็ดนั้นยังไม่ประสบความสำเร็จเท่าที่ควร ทั้งๆที่ตัวผลิตภัณฑ์ก็เป็นที่ยอมรับของตลาด และเวลานำสินค้าออกไปจัดแสดงตามสถานที่จัดงานต่างๆก็ได้รับความสนใจ จนบางครั้งสินค้าก็ไม่เพียงพอต่อความต้องการ ปัญหาจึงตกมาอยู่ที่การผลิตผลงานนั้นไม่เพียงพอต่อความต้องการ เพราะจำนวนช่างปั้นช่างแกะลายมีน้อย อีกทั้งการทำงานแต่ละชิ้นงานยังมีความยุ่งยากใช้เวลาในการเรียนรู้และผลิตนาน และคนรุ่นใหม่ยังมีความคิดว่าการออกไปหางานทำนอกหมู่บ้าน ที่มีเงินเดือนประจำจะทำให้ชีวิตเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้น อีกทั้งชิ้นงานเหล่านี้ยังจัดเป็นงานศิลปะซึ่งผู้ผลิตก็จัดเป็นศิลปินจึงมีอารมณ์ในความเป็นศิลปินสูงและทำงานตามอารมณ์ จนบางครั้งไม่สามารถกำหนดวันเสร็จงานของชิ้นงานได้ซึ่งก็เป็นปัญหาอย่างหนึ่ง ดังนั้นเพื่อให้โครงการฯ ได้สามารถประสบความสำเร็จกว่าที่เป็นอยู่ จึงจำเป็นที่จะต้องมีการศึกษาเกี่ยวกับการสร้างแรงจูงใจให้คนสนใจในงานนี้และรักในงานที่ทำ เพื่อเป็นแนวทางในการแก้ไขปัญหาและสามารถจัดทำข้อเสนอแนะเพื่อให้โครงการหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ ผลิตภัณฑ์เครื่องปั้นดินเผา ตำบลเกาะเกร็ด อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี ได้ประสบความสำเร็จในแบบยั่งยืนสืบต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. เพื่อศึกษาถึงปัจจัยที่เสริมสร้างแรงจูงใจให้คนในท้องถิ่นหันกลับมาเป็นช่างเครื่องปั้นดินเผา และผลิตผลงาน ได้อย่างต่อเนื่อง รวมไปถึงมีใจรักงานของตน และสืบทอดวิชาไปยังรุ่นต่าง ๆ
2. เพื่อจัดทำข้อเสนอแนะแนวทางการแก้ไขปัญหาในเรื่องของแรงจูงใจเพื่อที่จะเป็นสิ่งที่ช่วยให้โครงการประสบผลสำเร็จได้ดียิ่งขึ้น

1.3 ระเบียบวิธีศึกษา(Methodology)

-วิธีการศึกษาค้นคว้า

การศึกษาค้นคว้าอิสระนี้ เป็นการศึกษาถึงความคิดเห็นและความต้องการในสิ่งจูงใจ ของช่างผู้ผลิตผลงานเครื่องปั้นดินเผาในตำบลเกาะเกร็ด อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี ที่มีต่องานที่ตนเองทำ และต่อโครงการหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ที่ทางรัฐบาลเป็นผู้สนับสนุน

-ประชากรที่ใช้ในการศึกษา

ช่างผู้ประกอบอาชีพผลิตเครื่องปั้นดินเผาที่อยู่ในโครงการหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ในตำบลเกาะเกร็ด อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี จำนวน 11 คน

-การเก็บรวบรวมข้อมูล

ข้อมูล (Data) หมายถึง ข้อเท็จจริงต่าง ๆ ที่ผู้ศึกษาค้นคว้าจะต้องใช้ในการทดสอบในการตอบปัญหาในการศึกษาค้นคว้า ด้วยเหตุนี้ การที่ผู้ศึกษา ทำการเก็บรวบรวมข้อเท็จจริงต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องมาวิเคราะห์ก็เพื่อต้องการหาข้อสรุปจากการศึกษา

-แหล่งที่มาของข้อมูล

การศึกษาถึงมูลเหตุจูงใจที่เป็นตัวกระตุ้นให้ชาวบ้านมีความต้องการที่จะมาเข้าร่วมเป็นสมาชิกของกลุ่มเครื่องปั้นดินเผากันมากขึ้นรวมถึงศึกษาปัญหาและอุปสรรคต่างๆและการให้ความสนับสนุนของหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้อง โดยการศึกษารวบรวมข้อมูลจากแหล่งที่มาต่าง ๆ ดังนี้

1. ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) เป็นข้อมูลที่เก็บจากแหล่งข้อมูลโดยตรงซึ่งแยกออกเป็น

1.1 ข้อมูลที่เก็บจากผู้ให้ข้อมูลโดยวิธีการสำรวจในลักษณะการออกแบบสอบถามและสัมภาษณ์สมาชิกของกลุ่มที่มีอาชีพเป็นช่างปั้นและลายเครื่องปั้นดินเผา ที่ได้จะนำมาวิเคราะห์ในบทที่ 4

1.2 ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ ผู้ที่เกี่ยวข้องทั้งหน่วยงานราชการและเอกชน เจ้าหน้าที่ในสำนักงานพัฒนาชุมชน จังหวัดนนทบุรี สมาชิกในรูปแบบร้านค้า และกลุ่มลูกค้า

2. ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) เป็นข้อมูลที่มีได้เก็บจากแหล่งกำเนิดโดยตรง แต่เป็นการเก็บข้อมูล จากแหล่งที่มีการรวบรวมข้อมูลไว้แล้ว เช่น หนังสือ ตำรา เอกสารต่าง ๆ หรืองานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องโดยแหล่งข้อมูล คือ ศูนย์สารสนเทศ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์ ศูนย์การสารสนเทศ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ศูนย์ช่วยเหลือทางวิชาการพัฒนาชุมชน เขตที่ 10 สำนักงานพัฒนาชุมชน จังหวัดนนทบุรี และข้อมูลทางอินเทอร์เน็ต

-เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษานี้ เป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) ที่ผู้ศึกษาสร้างขึ้นเองมีลักษณะง่ายต่อการสอบแบบสอบถาม โดยมีขั้นตอนในการสร้างดังนี้

1. ศึกษาปัจจัยเกี่ยวกับแรงจูงใจให้คนมีความสนใจในงานของ โครงการฯ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อนำมาเป็นแนวทางในการสร้างเครื่องมือ

2. ศึกษาหลักเกณฑ์การสร้างแบบสอบถาม

3. สร้างแบบสอบถาม

4. นำแบบสอบถามเสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อขอคำแนะนำ

5. ปรับปรุงแบบสอบถามตามอาจารย์ที่ปรึกษา

6. จัดพิมพ์แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์สำหรับเก็บรวบรวมข้อมูลกลุ่มประชากรที่ใช้ในการศึกษา

-สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้ศึกษาได้ตรวจสอบความสมบูรณ์ด้วยมือ (Manual) แล้วจึงประเมินผลด้วยคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรม Microsoft Excel โดยการหาอัตราร้อยละ(Percentage)และใช้การสัมภาษณ์แบบเฉพาะเป็นรายบุคคลเพื่อให้อธิบายลักษณะทั่วไปของข้อมูลที่ศึกษา ส่วนแบบสอบถามปลายเปิด วิเคราะห์โดยการบรรยายสรุป

1.4 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ได้ข้อมูลที่สามารถนำไปใช้ปรับสร้างแรงจูงใจให้คนในท้องถิ่นมาประกอบอาชีพช่างทำเครื่องปั้นดินเผาและมีส่วนร่วมในโครงการหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์กันมากขึ้นทำให้โครงการประสบผลสำเร็จมากยิ่งขึ้นและส่งผลให้ฐานะเศรษฐกิจของชุมชนดีขึ้นด้วย

1.5 ลำดับในการนำเสนอ

ในการค้นคว้าอิสระครั้งนี้ ได้แบ่งการนำเสนอออกเป็น 5 บท ดังต่อไปนี้

บทที่ 1 บทนำ จะกล่าวถึงความเป็นปัญหาและวิธีการดำเนินการศึกษา ค้นคว้าโดยสังเขป

บทที่ 2 จะศึกษาถึงประวัติความเป็นมา และสภาพการดำเนินงานของโครงการหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์โครงการเครื่องปั้นดินเผา ตำบลเกาะเกร็ด อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี

บทที่ 3 แนวคิดทฤษฎีและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และกรอบแนวคิดในการศึกษา

บทที่ 4 จะเป็นการสรุปผลการศึกษาดังความคิดเห็นของชาวบ้านที่มีอาชีพเป็นช่างทำเครื่องปั้นดินเผาในตำบลเกาะเกร็ด ว่าสิ่งใดเป็นแรงจูงใจให้พวกเขามาประกอบอาชีพนี้บ้าง

บทที่ 5 ข้อเสนอแนะและแนวทางแก้ไข

บทที่ 2

โครงการเครื่องปั้นดินเผา ตำบลเกาะเกร็ด อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี

โครงการเครื่องปั้นดินเผา ตำบลเกาะเกร็ด อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี เป็นโครงการหนึ่งใน โครงการหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ของกรมการพัฒนาชุมชน (One Tambon One Product: OTOP) ในกระทรวงมหาดไทย ตามนโยบายของรัฐบาลโดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อเพิ่มรายได้ให้กับชุมชนและอนุรักษ์ศิลปปะเครื่องปั้นดินเผา แบบมอญ หรือที่ภาษามอญเรียกว่า " กวานอาม่าน " ให้คงอยู่ต่อไป และเพื่อให้เข้าใจการดำเนินงานโครงการเครื่องปั้นดินเผาตำบลเกาะเกร็ด อำเภอเกาะเกร็ด จังหวัดนนทบุรี และที่มาของโครงการ ในบทนี้จะนำเสนอในประเด็นเกี่ยวกับ การดำเนินงานของโครงการหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ระดับประเทศ การดำเนินงานโครงการหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์โครงการเครื่องปั้นดินเผา ตำบลเกาะเกร็ด อำเภอเกาะเกร็ด จังหวัดนนทบุรี และการวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของกลุ่ม

2.1 ที่มาของโครงการหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์

โครงการหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์มีแนวคิดมาจากการสร้างรายได้ให้แก่ท้องถิ่นจากผลิตภัณฑ์ในแต่ละหมู่บ้าน ซึ่งริเริ่มโดย นาย ชีรามัทธี โมริอิโตะ ผู้ว่าราชการโออิตะประเทศญี่ปุ่นในปี พ.ศ 2522 โดยมุ่งเน้นการพัฒนาท้องถิ่นเป็นพื้นฐานแนวคิดนั้นจะสนับสนุนและส่งเสริมให้ท้องถิ่นที่สามารถสร้างสรรผลิตภัณฑ์ที่มีอยู่ในท้องถิ่นและสามารถทำการตลาดเพื่อหากลุ่มลูกค้ามารับผลิตภัณฑ์ที่ผลิตขึ้น เพื่อเป็นการสร้างคุณภาพชีวิตและความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นให้คนในท้องถิ่น ตลอดจนพยายามที่จะเพิ่มคุณภาพของผลิตภัณฑ์ให้มีคุณภาพได้มาตรฐานสากล เพื่อขยายขอบเขตทางการตลาดไปสู่สากลหรือตลาดโลกเสริมกับตลาดภายในประเทศ

2.1.1 แนวคิดนโยบายและวิธีการดำเนินงาน

1. แนวคิดหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์เป็นแนวคิดที่เน้นเรื่องการสร้างรายได้จากผลิตภัณฑ์ในแต่ละหมู่บ้านหรือตำบลแนวคิดนี้สนับสนุนและส่งเสริมให้ท้องถิ่นสามารถสร้างผลิตภัณฑ์และตลาดสำหรับรองรับผลิตภัณฑ์นั้นๆ โดยเฉพาะ ท้องถิ่นจึงจำเป็นที่จะต้องพึ่งตนเองเป็นหลักอันที่พยายามที่จะเพิ่มคุณภาพของผลิตภัณฑ์เข้าสู่มาตรฐานสากลเพื่อที่จะขยายขอบเขตตลาดไปสู่ตลาดโลก

อนึ่ง ถ้าคนในท้องถิ่นร่วมมือร่วมใจกันให้คำแนะนำปรึกษาให้กำลังใจซึ่งกันและกัน

และมีจุดมุ่งหมายไปในทิศทางเดียวกันก็สามารถให้ความคิดนั้นๆ สำเร็จได้สิ่งที่ได้เห็น ได้ชัดก็คือการค้นคิด สร้างสรรผลิตภัณฑ์บนรากฐานของภูมิปัญญาท้องถิ่นและวัฒนธรรมอันเป็นการสืบสานวัฒนธรรมที่ดีงามให้คงอยู่ตลอดไปและสร้างความภาคภูมิใจให้กับคนรุ่นหลัง

ดังนั้น โครงการหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์จึงเป็นแนวคิดในการพัฒนาผลิตภัณฑ์ของชุมชนโดยแต่ละชุมชนจะมีผลิตภัณฑ์ดีเด่นอย่างน้อยหนึ่งผลิตภัณฑ์ ซึ่งเป็นผลิตภัณฑ์ที่อยู่บนรากฐานของภูมิปัญญาท้องถิ่น ประเพณีวัฒนธรรมและการใช้ทรัพยากรท้องถิ่นเพื่อเป็นการเสริมสร้างความเป็นเอกลักษณ์ของชุมชนนั้นๆ

ดังนั้น โครงการหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ จึงเป็นแนวคิดในการพัฒนาผลิตภัณฑ์ของชุมชนโดยแต่ละชุมชนจะมีผลิตภัณฑ์ดีเด่นอย่างน้อย หนึ่งผลิตภัณฑ์ ซึ่งเป็นผลิตภัณฑ์ที่อยู่บนรากฐานของภูมิปัญญาท้องถิ่น ประเพณีวัฒนธรรม และการใช้ทรัพยากรท้องถิ่นเพื่อเป็นการเสริมสร้างความเป็นเอกลักษณ์ของชุมชนนั้น ๆ อีกทาง โครงการหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ก็เป็นเครื่องมือที่กระตุ้นให้เกิดการพัฒนาจากกระบวนการเรียนรู้ของชุมชน และการพัฒนาคุณภาพของผลิตภัณฑ์ชุมชนให้มีมาตรฐานตรงกับความต้องการของตลาดสากล อันจะส่งผลให้เศรษฐกิจชุมชนฐานล่างมีความเข้มแข็ง ซึ่งสอดคล้องกับการพัฒนาเศรษฐกิจแบบพอเพียงตามแนวพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

2.2 นโยบายของรัฐ

รัฐบาลได้กำหนดนโยบายโครงการหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ เพื่อเป็นการสร้างรายได้ ส่งเสริมเศรษฐกิจฐานราก และสนับสนุนกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นต่าง ๆ โดยมีนโยบายที่สำคัญอยู่ 3 ประการคือ

1. ส่งเสริมให้ประชาชนมีความรู้และความสามารถในการคิดค้นพัฒนาผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมรวมถึงพัฒนาศักยภาพการบริการให้สามารถจำหน่ายได้
2. มุ่งมั่นให้ประชาชนมีจิตสำนึกในการเป็นผู้ประกอบการ และมีความสามารถในการบริหารจัดการรวมตัวเป็นเครือข่ายเชื่อมโยงกัน เกิดธุรกิจอุตสาหกรรมชุมชนแบบยั่งยืนพึ่งพาตนเองได้

2.2.1 วิธีการดำเนินงาน

รัฐได้มีการกำหนดบทบาทและวิธีการดำเนินงานให้เจ้าหน้าที่ของรัฐที่เกี่ยวข้องเป็นกลไกสำคัญในการทำหน้าที่เป็นที่เคียงคอยกระตุ้น ส่งเสริมให้ประชาชนร่วมกันคิดร่วมกันทำโดยปราศจากการครอบงำ และชี้นำโดย

1. ต้องทำความเข้าใจแนวคิดปรัชญาหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ให้มีความชัดเจนอย่างถ่องแท้เพื่อสามารถที่จะดำเนินการได้อย่างถูกต้อง รวมทั้งมีการตรวจสอบให้ถูกต้องตรงตามปรัชญาหรือแนวคิดดังกล่าว

2. ส่งเสริมให้มีการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์วิธีการผลิตภัณฑ์ไปสู่ชุมชนอื่นแต่ไม่ใช่การเลียนแบบตัวผลิตภัณฑ์เพื่อให้มีสินค้าผลิตภัณฑ์ที่หลากหลายและการขายทั่วประเทศตามวัฒนธรรมแต่ละท้องถิ่น

3. ส่งเสริมการตลาด และสร้างเครือข่ายเชื่อมโยงตลาดสินค้าผลิตภัณฑ์ภายในและภายนอกประเทศเพื่อให้ส่วนกลางและส่วนภูมิภาคได้ดำเนินการในกรอบทิศทางเดียวกันจึงได้กำหนดขั้นตอนการดำเนินการดังต่อไปนี้

2.2.2 ขั้นตอนการดำเนินงาน

1. ร่างแผนการปฏิบัติโครงการหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์
2. ตั้งคณะกรรมการเพื่อการประสานแผนงานให้สอดคล้องกัน
3. ส่งแผนให้ทุกกระทรวงเพื่อพิจารณาปรับปรุง แก้ไข เพิ่มเติมแผนงานของแต่ละกระทรวง
4. รวมแผนงานแต่ละกระทรวงเป็นแผนงานหลักของรัฐบาล
5. ให้สำนักงานประมาณตั้งงบประมาณรองรับเป็นเงินงบประมาณกลาง ดูแลโดยสำนักงานงบประมาณ

การดำเนินการของทางภาครัฐบาลในระดับส่วนกลาง

1. ให้ทุกกระทรวงที่มีข้อมูลของสินค้าในแต่ละท้องถิ่นเลือกสินค้าเด่นที่มีเอกลักษณ์และศักยภาพของท้องถิ่นนั้น ๆ ส่งเสริมข้อมูลพื้นฐานไปยังคณะทำงานของกระทรวงอุตสาหกรรม กระทรวงพาณิชย์ กระทรวงต่างประเทศ เพื่อสำรวจความต้องการของตลาดและสรุปลักษณะผลิตภัณฑ์ที่ต้องการ
2. ให้คณะทำงานของกระทรวงพาณิชย์ กระทรวงต่างประเทศ กระทรวงอุตสาหกรรม กำหนดคุณภาพของผลิตภัณฑ์ที่มีการสำรวจตลาดไว้แล้ว และให้แจ้งข้อมูลกลับไปยังกระทรวงต่าง ๆ
3. เมื่อได้รับแจ้งข้อมูลให้ดำเนินการพัฒนาผลิตภัณฑ์โดยกำหนดให้มีการถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิตจากหน่วยงาน เช่น ทบวงมหาวิทยาลัย กระทรวงศึกษาธิการ กรมพัฒนาชุมชน กระทรวงมหาดไทย กระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม

การดำเนินการของทางภาครัฐบาลในระดับส่วนภูมิภาค

1. ผู้ว่าราชการจังหวัดสร้างทีมงานระดับจังหวัด หล่อหลอมความคิด หนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ ให้เป็นเอกภาพเพื่อนำไปสู่การปฏิบัติ

2. บูรณาการงบประมาณ / กิจกรรมของหน่วยงานในระดับจังหวัด เพื่อนำไปสู่เป้าหมายเดียวกัน คือโครงการหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์

3. สร้างความเชื่อมโยงกองทุนระดับหมู่บ้าน เช่น กองทุนหมู่บ้าน กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต หมู่บ้านเศรษฐกิจชุมชนพึ่งตนเอง รวมทั้ง หนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ โดยมีจุดมุ่งเน้นที่เศรษฐกิจพอเพียง ให้ประชาชนสามารถมีรายได้พึ่งตนเองได้

4. ระดมทรัพยากรในจังหวัด ทำงานในลักษณะพหุภาคี มองเห็นคุณค่าจากสรรพสิ่งที่อาจเอื้อต่อการพัฒนาชุมชน

2.2.3 องค์กรที่มีส่วนเกี่ยวข้อง

องค์กรที่ถือว่าเป็นกลไกที่มีความสำคัญที่สุดของโครงการนี้ คือประชาชนที่อาศัยอยู่ในท้องถิ่นนั้นเอง โดยที่ประชาชนจะต้องนำปัจจัยต่างๆ ได้แก่ ระบบราชการ การบริหารส่วนท้องถิ่น องค์กรเอกชนชุมชน และการรวมกลุ่มของชุมชน ซึ่งเป็นกลุ่มพลังต่างๆมาสร้างพลังร่วมอันจะนำมาซึ่งความยั่งยืนของโครงการ

2.3 ความเป็นมาของโครงการ

2.3.1 ความสำคัญของเครื่องปั้นดินเผา

เครื่องปั้นดินเผาเกิดจากความต้องการและความจำเป็นของมนุษย์ที่ต้องการใช้ภาชนะในการใส่น้ำ อาหาร (ทวี พรหมฤกษ์ , 2532:9) จากการค้นพบหลักฐานผลิตภัณฑ์ประเภทอิฐที่ใช้ในการก่อสร้างสมัยโบราณของประเทศบาบิโลเนีย เอสซีเรีย อียิปต์ และประเทศแถบเอเชีย จะพบเครื่องปั้นดินเผาที่นำมาใช้ในการก่อสร้าง เรียกว่า เทรา คอตต้า (Tera-Cotta) มีลักษณะเนื้อหยาบและมีความแข็งแรง ประเทศจีนมีความสามารถในการทำเครื่องปั้นดินเผาได้ดีพอสมควร พบว่ามีการนำความรู้เทคนิคต่างๆ มาประยุกต์ใช้และพัฒนาโดยตลอด

สำหรับประเทศไทย การทำเครื่องปั้นดินเผา (ทวี พรหมฤกษ์, 2532:13) กล่าวว่าเครื่องสังคโลกที่เมืองชะเลียง ราว พ.ศ. 1043 สันนิษฐานว่าจีนคงนำเข้ามาในประเทศไทย เพราะดูจากลวดลาย และรูปทรงมีลักษณะแบบจีนเหมือนเครื่องถ้วยชามของจีนในสมัยปลายของแผ่นดินซึ่ง

ประโยชน์ของเครื่องปั้นดินเผาได้รับการพัฒนา ปรับปรุงมาตรฐาน มาจนถึงทุกวันนี้ ได้สนองต่อความต้องการของมนุษย์และสามารถสร้างตลาดได้ เช่น อิฐมอญ หรืออิฐธรรมดา(Common Brick) อิฐรูปพื้น (Paving Brick) กระเบื้องมุงหลังคา (Roofing Tile) นับว่าสามารถสร้างรายได้และเป็นอาชีพที่ระดับหนึ่ง (อรนุช โอสถานนท์, 2534 : คำนำ) ได้กล่าวว่า อุตสาหกรรมเครื่องปั้นดินเผาของไทย มิได้เป็นเพียงอุตสาหกรรมที่มีการพัฒนาทั้งคุณภาพและรูปแบบ แต่ยังสามารถกระจายรายได้ไปสู่ท้องถิ่นชนบทได้อีกทางหนึ่ง

ประการสำคัญอีกประการหนึ่งคือ สะท้อนวิถีชีวิต ความเป็นอยู่ของคนกับเครื่องปั้นดินเผาที่มีความผูกพัน ทั้งด้านความคิด วิถีชีวิต และวัฒนธรรม ประเพณี ทำสามารถมองภาพความเป็นอยู่ของสังคมในยุคนั้น ๆ ผ่านเครื่องปั้นดินเผาได้เป็นอย่างดีทรงคุณค่าคู่สังคม

2.3.2 ความเป็นมาและวิวัฒนาการของเครื่องปั้นดินเผาเกาะเกร็ด

การทำเครื่องปั้นดินเผาของชาวมอญที่ตำบล เกาะเกร็ด อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี บรรพบุรุษของชาวมอญเหล่านี้ สันนิษฐานว่าคงจะมีอาชีพทำเครื่องปั้นดินเผามาตั้งแต่อยู่ในประเทศมอญก่อนอพยพเข้ามาในดินแดนประเทศไทย ฉะนั้นเมื่อชาวมอญได้รับพระบรมราชานุญาตให้ตั้งบ้านเรือนบริเวณปากเกร็ดซึ่งเป็นบริเวณที่สภาพดินเหมาะสมในการทำเครื่องปั้นดินเผาไว้ใช้ในครัวเรือน แล้วจึงเริ่มทำเครื่องปั้นดินเผาไว้ค้าขายเป็นอาชีพตั้งแต่นั้นเป็นต้นมา

2.3.2 ความเป็นมาของกลุ่ม

กลุ่มหัตถกรรมเครื่องปั้นดินเผา หมู่ที่ 1 ตำบลเกาะเกร็ด อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรีตั้งขึ้นเมื่อวันที่ 6 สิงหาคม พ.ศ.2540 โดยมี นางยุพิน หะสิทธิ์เวช อดีตผู้ใหญ่บ้าน เป็นผู้นำในการเชิญชวนจนได้รับรางวัล หม่อมงามจิตต์ บุรฉัตร ประจำปี พ.ศ.2541 (ประเภทหมู่บ้านหัตถกรรมเครื่องปั้นดินเผา) และรางวัลยอดเยี่ยมหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ ระดับจังหวัด และระดับประเทศอีกด้วย ซึ่งถือเป็นการประชาสัมพันธ์ให้คนรู้จักความงดงามอันวิจิตรของเครื่องปั้นดินเผามากยิ่งขึ้นและยังเป็นการสนับสนุนให้ครัวเรือนที่ประกอบอาชีพเครื่องปั้นดินเผามารวมกลุ่มกัน เพื่อประโยชน์ของกลุ่มในอนาคต

ปัจจุบันกลุ่มหัตถกรรมเครื่องปั้นดินเผา มีสมาชิกอยู่จำนวน 29 คน มีจำนวนช่างผู้ผลิตซึ่งแบ่งเป็น ช่างปั้นจำนวน 3 คน และช่างแกะลายวิจิตร จำนวน 9 คน

การบริหารงานกลุ่ม ดำเนินงานในรูปแบบของคณะกรรมการ โดยแบ่งเป็น 2 คณะดังนี้

1. คณะกรรมการบริหาร ได้แก่

1.นางสุนีย์ ดิษสง่า	ประธานกรรมการกลุ่ม
2.นางกาญจนา เกี่ยมสมุทร	รองประธานกรรมการกลุ่ม
3.นางปรียาพร ทรรทรานนท์	เหรัญญิก
4.นางราณี อินอัญชัน	ประชาสัมพันธ์
5.นายสุรรัตน์ บัวหิรัญ	เลขานุการ

2. คณะกรรมการตรวจสอบ ได้แก่

- 1.นายสุรจิตร ชื่นพันธ์
- 2.นายเฉลิมศักดิ์ ปาลา

- 3.นางสุมาลี บัวหิรัญ
- 4.นางศรีเวียง จิวออก
- 5.นางสาวสุมนา เจริญเกียรติกิจ

จะทำการตรวจสอบผลการดำเนินงานและบัญชี รายรับ-รายจ่ายของกลุ่ม กำหนดให้ คณะกรรมการบริหารดำเนินการสรุปผลการดำเนินงานทุกเดือน และประชุมแจ้งให้สมาชิกทราบ

2.3.3 กิจกรรมดำเนินงานของกลุ่ม

1. การประชาสัมพันธ์

การประชาสัมพันธ์ของกลุ่ม กระทำโดยมีการรวบรวมผลิตภัณฑ์ต่างๆ ที่สมาชิกผลิตขึ้นนำไปแสดงและจำหน่ายตามสถานที่ต่างๆ ทั้งที่ภาครัฐจัดขึ้น เช่นงานสุดยอดหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ที่ IMPACT ARENA เมืองทองธานี ที่ศาลากลางจังหวัด และที่จัดโดยภาคเอกชน เช่นตามศูนย์การค้าศูนย์แสดงสินค้าต่างๆ เป็นต้น รวมไปถึงการส่งผลิตภัณฑ์เข้ามาประกวดของมูลนิธิหม่อมงามจิตต์ บุรฉัตร จนได้รับรางวัล หม่อมงามจิตต์ บุรฉัตร ประจำปี พ.ศ. 2541 (ประเภทหมู่บ้านหัตถกรรมเครื่องปั้นดินเผา) และรางวัลยอดเยี่ยมหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ ระดับจังหวัดและระดับประเทศอีกด้วย ซึ่งถือเป็นการประชาสัมพันธ์ให้คนรู้จักเครื่องปั้นดินเผามากยิ่งขึ้น

2. การจำหน่ายผลิตภัณฑ์

การจำหน่ายผลิตภัณฑ์จะมีการจัดจำหน่ายตามร้านค้าของสมาชิกที่อยู่กันภายในเกาะเกร็ด

3. จำหน่ายบรรจุภัณฑ์

มีการจำหน่ายบรรจุภัณฑ์ให้กับสมาชิกและร้านค้าทั่วไป โดยได้รับงบประมาณสนับสนุนจากโครงการตามมาตรการเพิ่มค่าใช้จ่ายภาครัฐ (มพร.)โครงการขยายผลเศรษฐกิจชุมชนพึ่งตนเอง จำนวน 166,667 บาท ในรูปเงินทุนคืนกลุ่ม

4. จัดตั้งศูนย์สาธิตกลุ่มผลิตภัณฑ์เครื่องปั้นดินเผา

เป็นสถานที่ศึกษาดูงาน และบริการให้ความรู้เรื่องเครื่องปั้นดินเผาแก่ประชาชนผู้สนใจทั่วไป

5. จัดเก็บค่าส่วนกลางของกลุ่ม

โดยเก็บจากผลกำไรจากการขายผลิตภัณฑ์ของกลุ่ม โดยเก็บจากร้านค้าที่เป็นสมาชิก 5% ของยอดขาย (เฉพาะกำไรที่ได้จากสินค้าที่ผลิตในกลุ่ม)

2.4 วิธีการผลิต

การบริหารและผลการดำเนินงานของโครงการหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ ประเภทเครื่องปั้นดินเผา ตำบลเกาะเกร็ด อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี

2.4.1 เทคนิคและวิธีในการทำเครื่องปั้นดินเผา

2.4.1.1 วัตถุดิบ

ในการปั้นภาชนะดินเผาจะต้องจัดหาดินเหนียวสำหรับปั้นเข้าเก็บไว้เพื่อเตรียมผสมและนวดไว้สำหรับใช้ในการปั้นซึ่งอาจจะหาดินในเกาะเกร็ดหรือซื้อมาจากนอกเกาะเกร็ดมาเก็บไว้ในโรงปั้น โดยครั้งหนึ่ง ๆ จะต้องเตรียมดินไว้เป็นปริมาณหลายตัน

การเตรียมดินปั้นของชาวมอญเกาะเกร็ดแต่เดิมก่อนที่จะมีเครื่องนวดดินหรือโม่ดิน มาใช้นั้นจะมีกระบวนการหลายขั้นตอนต้องใช้ความอดทน เริ่มตั้งแต่การเลือกหาดินที่เหมาะสม ดินที่จะใช้ในการปั้นจะต้องเป็นดินเหนียวที่ไม่มีวัชพืชหรือมีกรวดทรายปน มีความเหนียวดีสีน้ำตาล หรือปนเหลืองหรือสีไม่ดำเกินไป เนื้อดินจับกันเป็นก้อนไม่ร่วนซุย ดินที่มีคุณภาพดีเช่นนี้ แต่ก่อนจะใช้ดินที่อยู่ในเกาะเกร็ด แต่ปัจจุบันถึงแม้ว่าดินเหล่านี้ยังมีอยู่ตามที่นาหรือที่สวนแต่เจ้าของดินมักไม่ขายให้แก่ช่างปั้น ประกอบกับการคมนาคมขนส่งภายในเกาะเป็นไปด้วยความยากลำบากเพราะมีบ้านเรือนเพิ่มมากขึ้นกว่าแต่ก่อนทำให้ทางคับแคบ ช่างปั้นจึงต้องเปลี่ยนไปซื้อดินจาก อำเภอสามโคก จังหวัดปทุมธานี เพราะมีลักษณะที่ใกล้เคียงกัน โดยขายกันเป็นลำเรือ ลำละ 11,000 บาท (หนึ่งหมื่นหนึ่งพันบาทถ้วน) ซึ่งจะซื้อดินโดยประมาณปีละ 2 – 3 ลำเรือ และสำหรับดินที่ยังไม่ได้ปั้นก็นำมาไว้ที่บ่อพักดิน เพื่อไม่ให้เนื้อดินแข็งและสะดวกต่อการนำมาใช้

2.4.1.2 เครื่องมือและอุปกรณ์

อุปกรณ์ในการทำเครื่องปั้นดินเผาของชาวมอญเกาะเกร็ด เป็นอุปกรณ์ที่ทำได้ในท้องถิ่นมีหลายอย่างตั้งแต่อุปกรณ์ในการขึ้นรูป ขัดผิว และตกแต่งลาย ซึ่งส่วนใหญ่เหมือนกับอุปกรณ์ในการทำภาชนะดินเผาทั่วไป อาจจะแตกต่างจากแหล่งผลิตเครื่องปั้นดินเผาที่อื่น ๆ บ้างก็คืออุปกรณ์ในการตกแต่งลวดลาย ชาวมอญเกาะเกร็ดตั้งแต่ครั้งโบราณนำเอาหนามทองกลางป่ามาแกะเป็นลายสวยงามใช้เป็นแม่ลายสำหรับกดลงบนผิวภาชนะให้เกิดลวดลายสวยงามตามแม่ลาย

ช่างปั้นเครื่องปั้นดินเผาชาวมอญเกาะเกร็ดใช้เป็นท่าจากท่อนไม้ขนาดใหญ่แต่งเป็นรูปวงกลมเส้นผ่าศูนย์กลางประมาณ 50 – 60 เซนติเมตร รูปร่างคล้ายลูกข้างด้านบนตัดแบนราบ มีไม้กลมแบนและแท่งดินเผาทรงกระบอกสูงประมาณ 10 -15 เซนติเมตร ติดอยู่ด้านบน เป็นเป็นสำหรับช่างปั้นภาชนะขนาดใหญ่ เช่น โอ่ง อ่าง กระถาง ซึ่งถ้าเป็นการปั้นของชิ้นเล็กกว่านี้ พวกของที่ระลึกก็จะใช้เป็นขนาดเล็กกว่านี้ นอกจากนี้แล้วในการปั้นก็จะต้องมีผ้าชิ้นเล็ก ๆ หรือฟองน้ำสำหรับชุบน้ำลูบดินในขณะที่ปั้นเพื่อป้องกันดินแห้งและแตก รวมไปถึงอุปกรณ์ที่ใช้สำหรับตกแต่งทั้งภายนอกและภายในภาชนะ ได้แก่

- เปลือกหอยกาบ ใช้สำหรับแต่งผนังภายในให้เรียบร้อย

- ไม้ปลายแหลม เป็นไม้กลมยาวประมาณ 80 เซนติเมตร ปลายเรียวยแหลมใช้สำหรับแต่งส่วนล่างของเครื่องปั้น

- เหล็กหรือไม้ใช้ขูด เป็นเหล็กแผ่นแบนบางหรือเปลือกไม้ไผ่เหลาให้แบนเสียมสองด้านให้แบนเรียบคล้ายมีดใช้สำหรับขูดส่วนก้นของเครื่องปั้นให้เรียบร้อย

- กะลามะพร้าว เลือกขนาดพอเหมาะมือใช้สำหรับขัดแต่งและเกลาผิวของเครื่องปั้นขนาดใหญ่ให้ผิวมันเรียบ

- ลูกค้อน เป็นเครื่องตกแต่งภายในภาชนะทำด้วยดินเผาลักษณะกลมคล้ายลูกค้อนมีที่จับใช้ตีเนื้อดินภายในภาชนะให้แน่นและรูปทรงได้สัดส่วน

นอกจากอุปกรณ์ในการขึ้นรูปและตกแต่งภาชนะให้ได้รูปทรงสวยงามแล้วในการทำลวดลายให้ผิวภาชนะสวยงามจะต้องใช้อุปกรณ์อีกหลายอย่าง ได้แก่ ไม้สลักลาย มีดปลายแหลมขนาดเล็กสำหรับจลุลาย และแม่ลายทำจากหนามทองหลางป่า

- เครื่องโมดิน ใช้สำหรับทำให้เนื้อดินมีความละเอียด

- เครื่องรีดดินใช้หลังจากที่นำดินขึ้นมาจากบ่อพักเพื่อรีดน้ำออกจากดิน

- เตาเผา ในอดีตเป็นเตาอิฐก่อขนาดใหญ่ แต่ในปัจจุบันเป็นเตาไฟฟ้า

และเตาใช้แก๊ส โดยได้รับความช่วยเหลือจากองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นผู้จัดหามาให้

2.4.1.3 ขั้นตอนและวิธีการผลิต

1) นำดินขึ้นมาจากบ่อพักดิน ปั้นไว้ให้เป็นโคลน แล้วนำมาละลายน้ำแล้วนำไปกรองเพื่อแยกเศษผง กรวด และทรายออกจากดิน

2) กรองดินซึ่งมีทั้งแบบหยาบและละเอียด

3) นำดินบริสุทธิ์ที่ได้มาเทในแผ่นปูนพลาสติกเพื่อให้ดูน้ำและทิ้งไว้ประมาณ 2 วัน เพื่อให้ดินหมาด แล้วนำไปเข้าเครื่องรีดให้ดินออกมาเป็นแผ่นเพื่อลดน้ำและสะดวกในการจัดเก็บ

4) นำดินที่หมาดแล้วมาเข้าเครื่อง โมดินไฟฟ้า แล้วตีไล่ฟองอากาศ

5) ปั้นขึ้นรูปแบบภาชนะแบบต่าง ๆ และนำไปตากแดดประมาณ 2 –

3 ชั่วโมง

6) นำภาชนะขึ้นเป็น เพื่อขูดตกแต่งให้ได้รูปตามต้องการ

7) แกะลวดลาย ช่างแกะจะออกแบบเอง มีอยู่ด้วยกัน 3 แบบ คือ

- ลายบัว (ผสมลายกนกแบบวิจิตรศิลป์)

- ลายรักร้อย

- ลายบังปากพาน

แต่ละลายใช้ประดับตกแต่งในส่วนต่าง ๆ ของภาชนะลายวิจิตรศิลป์ ได้ตามความเหมาะสมเพราะสามารถผสมผสานลวดลายได้อย่างลงตัว ในภาชนะชิ้นหนึ่งอาจมีลวดลาย อยู่ลายเดียวหรือทั้งสามลายก็ได้ แล้วแต่ภาชนะนั้น ๆ และฝีมือของช่างแต่ละคน

8) นำภาชนะไปฝังในร่มประมาณ 1 วัน เพื่อให้เนื้อดินหมาด และใช้ หินกรวดที่มีผิวมันเรียบขัดผิวให้เรียบร้อยเพื่อความสวยงาม

9) นำภาชนะเข้าเตาเผา ใช้อุณหภูมิที่ 950 – 1,100 องศา ใช้เวลา 10 – 18 ชั่วโมง ซึ่งเวลาและอุณหภูมิที่แตกต่างกันจะทำให้ดินที่ได้มีสีแตกต่างกันสวยงามไปอีกแบบ แล้วทิ้งไว้อีก 1 วัน 1 คืน เพื่อให้เย็นก่อนนำออกจากเตา เป็นการเสร็จขั้นตอนการผลิต

ชนิดของผลิตภัณฑ์

มี 2 ประเภท คือ

1. ประเภทใช้สอยในชีวิตประจำวัน เช่น โอ่งน้ำดินเผา อ่าง ครก กระจ่าง หม้อ เตา ที่ใส่ยา กันยุง ฯ ล ฯ
2. ประเภทสวยงามเพื่อทำขึ้นเป็นของขวัญของฝากและของที่ระลึกจะมีความประณีต วิจิตร สวยงาม มีราคา เช่นกระปุกขมิ้น แบบต่างๆ หม้อน้ำลายวิจิตร ทุกขนาด ทุกลวดลาย นาฬิกา ถ้วยกาแฟพร้อม จานรอง จานดอกไม้ ชาม โคมไฟ ชุดน้ำชา ฯ ล ฯ

โอกาสในการพัฒนาผลิตภัณฑ์และงบประมาณสนับสนุน

ตารางที่ 2.1

ครั้งที่ 1	ได้รับงบประมาณสนับสนุนจากโครงการพัฒนาตำบลพิเศษตามข้อเสนอของ ส.ส. เป็น เงิน 150,00 บาท ในปี 2540 ดำเนินการ ดังนี้ ฝึกอบรมเพิ่มพูนทักษะการทำ เครื่องปั้นดินเผาจัดซื้อวัสดุ อุปกรณ์ เช่น เตาไฟฟ้า เครื่องกรองดิน เป็นหมุน
ครั้งที่ 2	ได้รับเงินกู้ยืมเป็นทุนดำเนินการเพื่อหมุนเวียนระยะ 2 ปี วงเงิน 30,000 บาทจากมูลนิธิหม่อมงามจิตต์ บุรฉัตร ปี 2541
ครั้งที่ 3	ได้รับงบประมาณ โครงการตามมาตรการเพิ่มค่าใช้จ่ายภาครัฐเพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจ(มพร.) พ.ศ. 2543เป็นเงิน 166,667 บาท ดำเนินงาน ดังนี้ ฝึกอบรม ด้านการบรรจุภัณฑ์ ศึกษาดูงาน ค่าวัสดุ / ครุภัณฑ์ ด้านการบรรจุภัณฑ์ ได้แก่ จัดทำถุงพลาสติก และบรรจุภัณฑ์ต่างๆ

ครั้งที่ 4	ได้รับการฝึกอบรมจาก กรมวิทยาศาสตร์ บริการ ในหลักสูตร การเคลือบผลิตภัณฑ์ดินเผา ในปี 2544
ครั้งที่ 5	ได้ไปศึกษาดูงาน ณ ศูนย์ศิลปะหางไทร และศูนย์ศิลปะหอบ้านแม่ต๋ม จังหวัดลำปาง โดยสำนักงานพาณิชย์จังหวัดนนทบุรี
ครั้งที่ 6	ได้รับงบประมาณจาก องค์การบริหารส่วนตำบลเกาะเกร็ด เป็นจำนวน 210,000 ในปี 2544 ได้จัดซื้อเตาเผาแบบแก๊ส เป็นหมุน เครื่องจักรเกอร์ และเป็นหมุนแกะสลัก
ครั้งที่ 7	ได้ไปศึกษาดูงาน บ้านทุ่งหลวง และ กลุ่มหัตถกรรม ที่จังหวัดสุโขทัย โดยสำนักงานพาณิชย์จังหวัดนนทบุรี
ครั้งที่ 8	ได้รับการฝึกอบรมจากกรมวิทยาศาสตร์ บริการเรื่องการขึ้นรูปด้วยจักรเกอร์และการหล่อแบบ ในปี พ.ศ. 2546

2.5 กิจกรรมด้านการตลาด

2.5.1 การกำหนดราคาขาย

ช่างผู้ผลิตชิ้นงานจะเป็นผู้กำหนดราคาขึ้นมาซึ่งก็แล้วแต่ความยากง่ายของชิ้นงาน ซึ่งก็มีระดับราคาตั้งแต่หลักสิบบาทไปจนถึงหลักพันบาท แล้วนำไปวางขายตามร้านค้าสมาชิก โดยร้านค้าจะบวกกำไรเพิ่มขึ้นอีก 30%

2.5.2 แหล่งจำหน่าย

- 1) ร้านค้าของสมาชิกภายในตำบลเกาะเกร็ด
- 2) ศูนย์สาธิตการตลาด
- 3) งานแสดงสินค้าต่าง ๆ
- 4) สถานที่ที่ทางราชการจัดขึ้น

2.5.3 กลุ่มลูกค้า

กลุ่มลูกค้าส่วนใหญ่จะเป็นกลุ่มนักท่องเที่ยว โดยมีทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศสืบเนื่องจากภาครัฐมีโครงการจัดให้เกาะเกร็ดเป็นสถานที่ท่องเที่ยว ซึ่งคนจะมีมากในช่วงวันเสาร์ – อาทิตย์ และกลุ่มลูกค้าที่ได้มาจากช่วงเวลาที่มีการจัดงานแสดงสินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ตามที่ต่างๆ สินค้าที่ได้รับความนิยมในปัจจุบันจะเป็นพวก ของขวัญ ของที่ระลึก เครื่องประดับตกแต่งบ้าน หรือเป็นการสั่งทำตามแบบที่ลูกค้าต้องการ ทำให้ช่างปั้นเครื่องปั้นดินเผาหันมาผลิตเครื่องปั้นดินเผาประเภทสวยงาม (วิจิตรศิลป์) เพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของลูกค้าแทนการผลิตเครื่องใช้ในบ้านเรือน เช่น โอ่ง อ่าง กระจ่าง ดังเช่นที่เคยทำกันมาในอดีต

2.6 ผลการดำเนินงาน

อัตราการผลิตของกลุ่มฯ จะไม่ค่อยแน่นอน บางเดือนก็ผลิตมาก บางเดือนก็ผลิตน้อย ซึ่งก็อาจเป็นเพราะยอดการสั่งซื้อของลูกค้าไม่น่าแน่นอน และอัตราการมาทำงานของช่างไม่สม่ำเสมอ ซึ่งโดยเฉลี่ยจะผลิตชิ้นงานที่เป็นประเภทของที่ระลึกชิ้นเล็กๆ ได้ประมาณเดือนละ 500-800 ชิ้น โดยราคาเฉลี่ยประเภทนี้จะอยู่ที่ 30-300 บาท และผลิตภัณฑ์ที่เป็นเครื่องปั้นเคลือบวิจิตรขนาดกลางถึงขนาดใหญ่ จะผลิตได้ประมาณ 50-100 ชิ้นต่อเดือนและราคาจะอยู่ที่ 500-3,000 บาท ซึ่งจากกำลังการผลิตรวมในปัจจุบันได้สร้างรายรับให้กับกลุ่มฯ ประมาณเดือนละ 160,000-220,000 บาท และสามารถเพิ่มรายรับได้อีกเท่าตัวในกรณีที่เดือนนั้นมีการจัดงานแสดงสินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ที่มีการประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อต่างๆ เช่น ที่อิมแพค เมืองทองธานี ถนนแจ้งวัฒนะ จังหวัดนนทบุรี ส่วนทางด้านรายจ่ายซึ่งมีทั้งค่าแรงช่าง ค่าวัสดุคิบบวัสดุอุปกรณ์ต่างๆเฉลี่ยแล้วเดือนละ 120,000-150,000 บาท และในการผลิตแต่ละครั้งถ้ายังมีการผลิตเป็นจำนวนมากก็จะทำให้ต้นทุนในการผลิตลดลง ผลกำไรที่ได้ก็จะเพิ่มขึ้นตาม แต่เนื่องจากกำลังคนที่ใช้ในการผลิตมีอยู่จำกัดก็เลยเป็นผลทำให้ต้นทุนยังสูงอยู่ และจากการขาดแคลนแรงงานช่างก็ส่งผลให้กิจการไม่สามารถเติบโตได้อย่างที่ควรจะเป็นและโอกาสที่จะขยายตลาดก็ลดน้อยลงเพราะเนื่องจากว่าทางกลุ่มฯไม่สามารถที่จะผลิตสินค้าได้เพิ่มขึ้นกว่านี้แล้ว ถ้าไรที่ได้จึงไม่เพียงพอต่อการนำมาใช้ในการพัฒนากลุ่มฯให้สามารถดำเนินต่อไปได้ด้วยตนเองหากปราศจากการให้การช่วยเหลือของทางหน่วยงานของรัฐบาล จากตัวเลขรายรับ-รายจ่ายโดยประมาณจะเห็นได้ว่าการดำเนินงานนั้นยังไม่ประสบผลสำเร็จเพราะถ้ายังเป็นแบบนี้ต่อไปโครงการก็คงไม่อาจดำรงอยู่ได้อย่างยั่งยืนตามเจตนารมณ์ของรัฐที่ต้องการให้ชุมชนสามารถพึ่งพาตนเองได้แบบยั่งยืน

2.7 การวิเคราะห์

การวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของกลุ่มหัตถกรรมเครื่องปั้นดินเผา ตำบลเกาะเกร็ด อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี

ในที่นี้ได้ใช้การวิเคราะห์ SWOT ANALYSIS เป็นเครื่องมือวิเคราะห์สถานการณ์ของกลุ่มเพื่อพิจารณาปัจจัยภายใน ได้แก่ จุดแข็ง จุดอ่อน และปัจจัยภายนอก ได้แก่ โอกาส และอุปสรรค เพื่อที่จะเป็นตัวช่วยให้ได้ทราบถึงวิธีที่จะกำหนดกลยุทธ์เพื่อสร้างจุดแข็ง และรู้ข้อได้เปรียบจากโอกาสรวมไปถึงทำให้สามารถกำหนดกลยุทธ์ที่ดีในการเอาชนะอุปสรรค และรู้ข้อด้อยของตนเอง เพื่อเป็นการหาทางแก้ไขเพื่อลดจุดอ่อนของตนเองให้เหลือน้อยที่สุด

ผลการวิเคราะห์ SWOT พอสรุปได้ ดังนี้

1. จุดแข็ง (Strength)

1.1 ใช้ฝีมือและแรงงานของคนในท้องถิ่นเป็นการสร้างรายได้ให้หมุนเวียนกันอยู่ในท้องถิ่นและยังคงเอกลักษณ์ช่างฝีมือแกะลายวิจิตรแบบมอญดั้งเดิมไว้อย่างงดงามเป็นเอกลักษณ์ที่ไม่เหมือนใคร

1.2 อยู่ในแหล่งของวัตถุดิบที่มีคุณภาพ คือ ใกล้เคียงดินที่มีคุณภาพ คมนาคมขนส่งสะดวก และยังได้เนื้อดินที่เหมาะสมแก่การทำเครื่องปั้นดินเผา เพราะเนื้อละเอียดทำออกมาแล้วได้งานที่ละเอียดอ่อน ประณีต สวยงาม

1.3 มีอุปกรณ์ที่ทันสมัย ทั้งเตาไฟฟ้าและเตาแก๊ส ซึ่งทางกลุ่มได้รับการสนับสนุนจากองค์การบริหารส่วนตำบลเกาะเกร็ด ช่วยให้การเผาสะดวกและมีมาตรฐานมากขึ้น สามารถควบคุมอุณหภูมิได้คงที่ลดการเสียหายในระหว่างเผาไปได้มาก

1.4 ความรู้และวิทยาการใหม่ ๆ ทางกลุ่มได้รับการสนับสนุนจากกรมพัฒนาชุมชนให้ไปดูงานการผลิตเครื่องปั้นดินเผาตามแหล่งต่าง ๆ เช่น ศูนย์ศิลปาชีพบางไทร เครื่องปั้นดินเผาบ้านเชียง เพื่อเป็นการเสริมสร้างความรู้และความคิดริเริ่มในการนำมาใช้พัฒนาผลิตภัณฑ์ของตน

1.5 มีการสร้างหีบห่อบรรจุภัณฑ์ที่สวยงามเพื่อเพิ่มมูลค่าทางการตลาด

1.6 เป็นผลิตภัณฑ์ที่เป็นงานศิลปะ ต้องใช้ฝีมือและความประณีตในการทำสูง ทำให้สามารถกำหนดมูลค่าของสินค้าให้มีราคาสูงได้ เพราะกลุ่มลูกค้าที่ชอบในงานประเภทนี้จะดูที่คุณภาพของชิ้นงานมากกว่าราคา

2. จุดอ่อน (Weakness)

2.1 ความไม่เห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวมของสมาชิกในกลุ่ม จากการที่มีร้านค้าสมาชิกบางร้านนำสินค้าที่รับมาจากผู้ผลิตภายนอก มาขายตัดราคาของผลิตภัณฑ์ในกลุ่มทำให้กลุ่มเสียผลประโยชน์ที่พึงได้

2.2 ต้นทุนการผลิตค่อนข้างสูง เพราะเป็นงานที่ต้องใช้ฝีมือและเวลานานในการผลิตต่อชิ้น ประกอบกับต้องคิดรวมกับค่าเสียโอกาสในบางชิ้นงานที่เกิดความเสียหายในขั้นตอนการเผา

2.3 การที่เป็นงานฝีมือ และใช้เวลาในการผลิตสูง ทำให้หาช่างที่จะมาทำได้ยาก เพราะจะต้องเป็นคนที่ใส่ใจรัก มีความอดทน และฝึกฝนในการเรียนรู้จึงจะทำงานนี้ได้ ซึ่งคนส่วนใหญ่ จะเห็นว่าได้งานที่ไม่คุ้มกับเวลาที่เสียไป จึงหันไปประกอบอาชีพอื่นกัน ทำให้กลุ่ม ไม่สามารถผลิตงาน ได้ทันตามคำสั่งซื้อของลูกค้า

2.4 จัดเป็นผลิตภัณฑ์ที่มีความบอบบาง มีโอกาสเสียหายได้ง่ายในขั้นตอนการผลิตและ ในการขนส่ง

2.5 วัตถุดิบมีราคาสูงขึ้น เนื่องจากผู้ขายดินบางรายเริ่มกลัวการทรุดตัวของพื้นที่ ทำให้ ผู้ขายลดลงจึงส่งผลให้ราคาดินที่ซื้อมามีแนวโน้มสูงขึ้นเรื่อย ๆ

3. โอกาส (Opportunity)

3.1 ด้วยการเป็นนโยบายของรัฐบาล จึงได้รับการสนับสนุนเต็มที่จากทุกหน่วยงานของ ภาครัฐที่เกี่ยวข้อง ทั้งทางด้านงบประมาณการผลิต จัดหาวัสดุอุปกรณ์ ความรู้ทางวิชาการ และกิจกรรม ทางการตลาด เพื่อให้โครงการนี้อยู่ได้อย่างยั่งยืน

3.2 จากกระแสของการกลับมาใช้ผลิตภัณฑ์ที่ทำจากธรรมชาติกันมากขึ้น ทำให้เครื่อง ปั้นดินเผากลับมาได้รับความนิยมเพิ่มมากขึ้น

3.3 การที่ภาครัฐมีนโยบายให้ประชาชนอนุรักษ์วัฒนธรรมไทย พร้อมทั้งส่งเสริมให้มี การท่องเที่ยวภายในประเทศไทยมากขึ้น จึงเปิดให้เกาะเกร็ดกลายเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีข้อดี คือ ติดกับ กรุงเทพฯ ทำให้นักท่องเที่ยวเดินทางสะดวกส่งผลให้ศิลปะเครื่องปั้นดินเผาของชาวมอญเป็นที่รู้จักและ ได้รับความสนใจอีกครั้งหนึ่ง

4. อุปสรรค (Treat)

4.1 ช่องทางทางการตลาดยังไม่กว้างขวางมากพอ กลุ่มลูกค้าอยู่ในวงจำกัดส่วนใหญ่ คือ นักท่องเที่ยวซึ่งจะมีมากแค่วันเสาร์ – อาทิตย์ ส่วนวันธรรมดาจะค่อนข้างเงียบ

4.2 การประชาสัมพันธ์ให้คนรับรู้มีน้อย ร้านค้าส่วนใหญ่ก็จะขายอยู่เฉพาะบนเกาะ และรอแต่การจัดงานต่าง ๆ เท่านั้นถึงจะออกไปร่วมแสดงผลิตภัณฑ์ ซึ่งการจัดงานเหล่านี้ก็ไม่ได้จัดกัน ทุกเดือน

4.3 ปัญหาน้ำท่วมในสัปดาห์เดือน กันยายน – ตุลาคม ทำให้เป็นอุปสรรคต่อการคมนาคม และการท่องเที่ยว

4.4 การเข้ามาของกลุ่มแข่งขันของเครื่องปั้นดินเผาจากภาคอีสาน ทำให้มีการแข่งขันเรื่อง ราคาทำให้การตั้งราคาไม่สามารถทำได้สูงมากถ้าเป็นงานที่มีลักษณะคล้าย ๆ กัน

ดังนั้นจะเห็นได้ว่า จากการวิเคราะห์หาจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรค ออกมา

แล้วนั้น สิ่งที่เป็นปัญหาที่ผู้วิจัยพบก็คือ การขาดแคลนช่างฝีมือที่มาผลิตผลงาน เพราะนอกจากสินค้าที่จะต้องวางขายตามร้านสมาชิกแล้ว ยังมีลูกค้าอีกจำนวนหนึ่งที่มาสั่งสินค้าที่ละจำนวนมาก เพื่อใช้เป็นของชำร่วยหรือของที่ระลึก ทางกลุ่มก็ยังไม่สามารถผลิตได้ทันต่อความต้องการ ประเด็นเรื่องปัญหาทางการตลาดจึงถูกรองลงไป จึงเป็นเรื่องที่น่าศึกษาว่า เพราะเหตุใดจำนวนช่างจึงมีจำนวนน้อย มีปัจจัยใดบ้างที่เป็นผลให้คนไม่สนใจในอาชีพนี้ และเราจะมีวิธีใดบ้างที่จะเป็นมูลเหตุจูงใจให้คนหันมาประกอบอาชีพนี้กันมากขึ้น และคนที่ประกอบอาชีพนี้อยู่แล้วไม่ละทิ้งไปประกอบอาชีพอื่น เพื่อเป็นการตอบสนองความต้องการของลูกค้า และส่งเสริมให้กลุ่มอยู่ได้อย่างถาวร รวมไปถึงจะยังคงความเป็นเอกลักษณ์ของเครื่องปั้นดินเผาแบบมอญไว้ไม่ให้สูญหายไปกับกาลเวลา

บทที่ 3

แนวคิด ทฤษฎี ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และกรอบแนวคิดวิเคราะห์

การที่จะทำให้โครงการหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ โครงการเครื่องปั้นดินเผา ตำบล เกาะเกี๊รีด ประสบความสำเร็จแบบยั่งยืนได้นั้น จะต้องศึกษาให้ทราบถึงปัญหาของโครงการ และเมื่อทราบถึงปัญหาที่เกิดขึ้นว่าเกิดมาจากการไม่พอเพียงของบุคลากรที่เป็นช่างฝีมือในการปั้นและแกะสลัก จึงต้องมีการศึกษาว่าเพราะเหตุใดจึงเป็นเช่นนั้น และมีปัจจัยใดที่จะทำให้ช่างยังคงประกอบอาชีพนี้รวมถึงคนที่จะหันมาประกอบอาชีพนี้ โดยมีแนวคิด ทฤษฎี และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องนำเสนอ ดังนี้

1. แนวคิดเกี่ยวกับความพึงพอใจ
2. แนวคิดเกี่ยวกับความต้องการของมนุษย์
3. แนวคิดเกี่ยวกับการจูงใจในการทำงาน
4. ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
5. เสนอกรอบแนวคิดในการศึกษา

1. ทฤษฎีความพึงพอใจ

สตราอัส และ เซเลส (Strauss & Sayles, 1967 : 142 – 143) ได้ให้ความหมายว่า “ ความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน เป็นความรู้สึกพอใจในงานที่ทำ และมีความเต็มใจที่จะปฏิบัติงานต่าง ๆ ที่ได้รับมอบหมายนั้นให้สำเร็จไปตามวัตถุประสงค์ขององค์กร แต่บุคคลจะรู้สึกพอใจในงานที่ทำต่อเมื่องานให้ประโยชน์ตอบแทนทั้งด้านวัตถุและด้านจิตใจอย่างพร้อมบริบูรณ์ทั้งยังสามารถสนองความต้องการขั้นพื้นฐานของบุคคลได้อีกด้วย”

โวล์แมน (Wolman, 1973 : 384) ให้ความหมายว่า “ความพึงพอใจคือความรู้สึกที่ความสุขเมื่อได้รับผลสำเร็จตามความมุ่งหมายที่ต้องการหรือแรงจูงใจนั้น”

มอร์ส (Morse, 1955 : 27) ให้ความหมาย “ ความพึงพอใจในงาน หมายถึงทุกสิ่งทุกอย่างที่สามารถลดความเครียดของผู้ทำงานให้ลดน้อยลง ถ้ามีความเครียดมาก จะทำให้เกิดความไม่พอใจในงาน และความเครียดนี้มีผลมาจากความต้องการของมนุษย์ เมื่อเกิดความต้องการมาจะเกิดปฏิกิริยาเรียกร้อง เมื่อได้รับการตอบสนองความเครียดนั้นจะลดลงหรือหมดไปทำให้เกิดความพึงพอใจในการทำงานได้”

ธงชัย สันติวงษ์ (2530 : 391) ได้ให้ความหมายว่า “ความพึงพอใจในการทำงาน หมายถึง ความรู้สึกที่เกิดขึ้นจากการได้รับการตอบสนองต่อความต้องการของตนเองอย่างดีหรือสมบูรณ์ที่สุด”

สมยศ นาวิการ (2529 : 39) ได้ให้ความหมายว่า “ความพึงพอใจในการทำงานหมายถึง ความรุนแรงของความต้องการของผู้ปฏิบัติงานสำหรับผลลัพธ์อย่างใดอย่างหนึ่ง”

กิติมา ปรีดีดิถ (2539 : 321 – 322) ได้ให้ความหมายว่า “ความพึงพอใจในการทำงาน หมายถึง ความรู้สึกที่ชอบหรือพอใจที่มีต่อองค์ประกอบและสิ่งจูงใจในด้านต่าง ๆ ของงานและผู้ปฏิบัติงานนั้น ได้รับการสนองตามความต้องการของเขาได้”

วุฒิชัย จำนง (2525 : 2) ได้ให้ความหมายว่า “ความพึงพอใจในการทำงานเป็นความรู้สึกที่เต็มใจและพร้อมใจในการปฏิบัติงาน โดยความพึงพอใจจะเกิดขึ้นจากแรงจูงใจ และหรือจากสิ่งจูงใจขององค์กรหรือผู้บังคับบัญชา”

เป็นหนึ่งในไชยชิต (2538 : 22) ได้ให้ความหมายว่า “ความพึงพอใจในการทำงาน หมายถึง ความรู้สึกที่ดี ที่ชอบและพอใจของบุคคลที่มีต่องานอันเป็นผลเนื่องมาจากแรงจูงใจ หรือสิ่งจูงใจที่ได้รับจากองค์กร ทำให้ผู้ทำงานเกิดความรู้สึกตั้งใจและเต็มใจที่จะปฏิบัติงานนั้น ๆ ให้บรรลุตามจุดหมายและเกิดประโยชน์สูงสุดกับองค์กร”

เฟรดเดอริก (Federick Herzberg) ได้เสนอทฤษฎีที่มีความสำคัญต่อการทำงานของมนุษย์ คือ ทฤษฎี 2 องค์ประกอบ ได้แก่ Hygiene factors และ Satisfies factors ซึ่งเขาสรุปว่า เป็นปัจจัยที่ได้กล่าวถึงที่มาของความพึงพอใจและไม่พึงพอใจในงาน โดยที่บุคคลในองค์กรจะทำงานได้ดีนั้นจะต้องดูถึงปัจจัยทั้งสองดังกล่าวนี้เองเป็นสำคัญและองค์กรควรจะทำให้ปัจจัยทั้งสองในด้านความพึงพอใจในงานเป็นไปในแนวทางที่ถูกต้อง เพื่อให้องค์กรมีบุคลากรที่จะทำงานให้ดีและมีประสิทธิภาพในงานที่ทำอยู่เกิดประโยชน์แก่องค์กร โดยมีรายละเอียดของทฤษฎี 2 องค์ประกอบดังนี้ คือ

องค์ประกอบที่ 1 คือ Hygiene factors เป็นแหล่งที่มาของความไม่พึงพอใจในการทำงาน ซึ่งเป็นลักษณะนอกงาน หากองค์ประกอบนี้ได้รับการสนองตอบก็จะมีผลไปลดความไม่พึงพอใจให้น้อยลงเท่านั้น โดยจะไม่มีผลต่อความพึงพอใจในการทำงานแต่อย่างใด แต่ถ้าองค์ประกอบนี้ไม่ได้รับการตอบสนองก็จะมีผลทำให้เพิ่มความไม่พึงพอใจสูงขึ้นปัจจัย Hygiene factors ประกอบด้วยปัจจัยด้านต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

- ค่าจ้างเงินเดือน
- นโยบายและการบริหารขององค์กร
- การปกครองและควบคุมดูแล
- ความสัมพันธ์กับผู้บังคับบัญชาและผู้ใต้บังคับบัญชา
- สภาพการทำงาน
- ความมั่นคงในงาน
- ความเป็นอยู่ส่วนตัว

- ความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงาน

องค์ประกอบที่ 2 คือ Satisfies factors เป็นแหล่งที่มาของความพึงพอใจในการทำงาน เป็นลักษณะภายในงาน หากองค์ประกอบนี้ได้รับการตอบสนองความพึงพอใจในการทำงานก็จะสูงขึ้น และมีประสิทธิภาพในการทำงานเพิ่มมากขึ้นด้วย แต่หากปัจจัยนี้ไม่ได้รับการตอบสนองความพึงพอใจในการทำงานก็จะลดลง ปัจจัย Satisfies factors ประกอบด้วย

- ความสำเร็จในการทำงาน
- การได้รับความยกย่องในผลงาน
- ลักษณะของงานที่ทำ
- ความรับผิดชอบในงานที่ทำ
- ความก้าวหน้าในอาชีพ
- โอกาสเจริญเติบโตในงานที่ทำ

การนำทฤษฎี 2 องค์ประกอบของ Herzberg มาใช้กระทำได้โดยสร้าง Satisfies factors คือ ปัจจัยที่เป็นแหล่งที่มาของความพึงพอใจในการทำงาน ให้เกิดในการทำงาน ทั้งนี้เพื่อเสริมสร้างความพึงพอใจในการทำงาน ให้เกิดในการทำงาน ทั้งนี้เพื่อเสริมสร้างความพึงพอใจ ในการทำงาน ให้เกิดขึ้น ในองค์กร ขณะเดียวกันก็ต้องปรับปรุง Hygiene factors ที่เป็นแหล่งที่มาของความไม่พึงพอใจให้เกิดขึ้นน้อยที่สุด เพื่อลดความไม่พึงพอใจในก็จะเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพของทรัพยากรบุคคลในองค์กร ซึ่งเป็นกำลังสำคัญในการปฏิบัติงานทำให้องค์กรพัฒนาเจริญก้าวหน้าต่อไปในอนาคต เนื่องจากได้ป้องกันการเกิดความไม่พึงพอใจและขณะเดียวกัน ก็เร่งสร้างความพึงพอใจให้เกิดขึ้นในงานด้วย

2. ทฤษฎีความต้องการของมนุษย์

อับราฮัม มาสโลว์ (Abraham Maslow, 1954) มีความเชื่อเกี่ยวกับความต้องการของมนุษย์ว่า “มนุษย์มีความต้องการไม่สิ้นสุดเพราะมนุษย์มีสัญชาตญาณ โดยกำเนิดที่จะแสวงหาสิ่งแปลก ๆ ใหม่ ๆ อยู่เสมอและต้องการพัฒนาการต่อเนื่องกันไปตลอดเวลา ซึ่งมนุษย์จะใช้ชีวิตส่วนใหญ่ตอบสนองความต้องการขั้นพื้นฐานจนเป็นที่พอเพียงแล้ว จึงค้นหาทางแสวงหาความต้องการทางจิตใจต่อไปตลอดคราบเท่าที่มีชีวิตยังคงอยู่

มาสโลว์ (Maslow) ได้จัดแบ่งลำดับความต้องการของมนุษย์ออกเป็น 5 ชั้น ดังต่อไปนี้

- ขั้นที่ 1. Basic Physiological Needs
- ขั้นที่ 2. Safety and security Needs
- ขั้นที่ 3. Love and belonging Needs
- ขั้นที่ 4. self-esteem Needs
- ขั้นที่ 5. Self-Actualization Needs

ขั้นที่ 1. Basic Physiological Needs เป็นความต้องการทางร่างกายที่จำเป็นของมนุษย์ เช่น อาหาร น้ำดื่ม อากาศหายใจ ยารักษาโรคและความต้องการทางเพศ ซึ่งความต้องการในระดับนี้เป็นความต้องการที่ขาดไม่ได้และจะต้องได้รับตลอดเวลา ซึ่งองค์กรสามารถสนองความต้องการให้กับสมาชิกได้ โดยการจัดให้มีสิ่งอำนวยความสะดวกสบายต่าง ๆ ภายในสำนักงานเพื่อให้พนักงานได้ทำงานอย่างสุขสบายภายใต้การให้บริการสวัสดิการขององค์กรนั้น ๆ

ขั้นที่ 2. Safety and security Needs คือ ความต้องการความมั่นคงและความปลอดภัยจัดเป็นความต้องการที่จะปกป้องคุ้มครองรักษาคนที่ตนรัก และทรัพย์สินต่าง ๆ ที่มีอยู่ไม่ให้อุบัติภัย ฉะนั้นองค์กรจึงไม่ควรบีบบังคับภาวะทางด้านร่างกาย และจิตใจแก่สมาชิกในด้านนี้ องค์กรควรจะตอบสนองด้วยการให้ความรู้สึกมั่นคง ปลอดภัยและเป็นที่ยอมรับแก่สมาชิกให้เกิดความรู้สึกว่าอยู่ภายใต้ต้องการนี้แล้วเกิดความอบอุ่น ปราศจากภัยอันตราย องค์กรพร้อมที่จะปกป้องและคุ้มครองสมาชิกทุกคนให้อยู่อย่างมีความสุขตลอดไป

ขั้นที่ 3. Love and belonging Needs เป็นความต้องการที่แสวงหาความรักความอบอุ่นทางด้านจิตใจจากที่ตนรักหรือต้องการเป็นที่พึ่งทางด้านจิตใจให้กับอีกฝ่ายหนึ่งได้เกิดความรักและความอบอุ่น เป็นกำลังใจที่ดีต่อกัน เป็นเจ้าของร่วมกันเป็นความต้องการทางจิตใจและทางสังคมจะสร้างความสัมพันธ์กับบุคคลอื่น โดยรวมถึงความต้องการยอมรับจากกลุ่มเพื่อน ๆ อีกด้วย เช่น ความต้องการที่จะมีความสัมพันธ์ที่ดีกับเพื่อนร่วมงาน และมีความสัมพันธ์ในเชิงบวกกับผู้บังคับบัญชาหรือหัวหน้างาน เป็นต้น

ขั้นที่ 4. Self-esteem Needs เป็นความต้องการที่จะได้รับการยกย่องชมเชยจากสังคมซึ่งรวมถึงความต้องการในเกียรติยศ ชื่อเสียง ศักดิ์ศรี ตำแหน่งหน้าที่การงานและการเป็นส่วนหนึ่งของสังคม มีภาพพจน์ที่ดีงามในสายตาของคนทั่วไป ต้องการมีชื่อเสียงให้เป็นที่รู้จักแพร่หลาย และยอมรับแก่บุคคลทั่วไปในองค์กร โดยจะสามารถมีความต้องการรับผิดชอบเพิ่มมากขึ้น และได้รับการไว้วางใจจากองค์กรเพิ่มขึ้น

ขั้นที่ 5. Self-Actualization Needs เป็นความต้องการที่แท้จริงของมนุษย์ในการที่จะแสวงหาความสุขความสมหวังในทุกสิ่งที่คุณปรารถนา ซึ่งเป็นความต้องการขั้นสูงสุดในชีวิตของมนุษย์ ซึ่งบุคคลมุ่งมั่นที่จะเป็นในสิ่งที่เขาต้องการ และวางเป้าหมายในชีวิตเอาไว้ และพร้อมที่จะก้าวเดินต่อไปสู่ความสำเร็จอย่างมั่นใจ

เมอร์เรย์ (Murray) เป็นนักจิตวิทยาที่ได้ศึกษาความต้องการของมนุษย์อย่างจริงจัง โดยจำแนกความต้องการของมนุษย์ออกเป็นประเภทใหญ่ได้ 2 ประเภท คือ

ประเภทที่ 1. ความต้องการปฐมภูมิ หรือความต้องการทางด้านร่างกาย (Primary or Viscergeric Needs) จัดเป็นความต้องการขั้นพื้นฐานของมนุษย์ เช่น ความต้องการอาหาร น้ำ อากาศ การพักผ่อน และความต้องการทางเพศ

ประเภทที่ 2. ความต้องการทุติยภูมิ หรือความต้องการทางด้านจิตใจ (Secondary or Psychological Needs) เป็นความต้องการที่เกิดขึ้นจากการเรียนรู้เมื่อร่างกายไม่ได้รับความพึงพอใจหรือ ขบวนการอินทรีย์ไม่สมดุลกัน

เมอร์เรย์ ได้จำแนกความต้องการของมนุษย์ออกเป็น 28 อย่างและแบ่งออกตาม แต่ละประเภทของความ ต้องการออกได้เป็น 6 ประเภทด้วยกัน ได้แก่

ประเภทที่ 1. ความต้องการที่เกี่ยวกับสิ่งไม่มีชีวิต ได้แก่

- 1.1 Acquisition คือ ความต้องการที่จะเป็นเจ้าของและความต้องการในสมบัติต่าง ๆ
- 1.2 Conservation คือ ความต้องการจะอนุรักษ์และรวบรวมซ่อมแซมสิ่งต่าง ๆ อยู่เสมอ
- 1.3 Orderliness คือ ความต้องการความสะอาดและจัดสิ่งของต่าง ๆ ให้อยู่ในสภาพเป็นระเบียบเรียบร้อย
- 1.4 Retention คือ ความต้องการที่จะสะสมโดย ให้อัจฉริยะให้มากที่สุด
- 1.5 Construction คือ ความต้องการที่จะประดิษฐ์ และการก่อสร้างสิ่งต่าง ๆ

ประเภทที่ 2. ความต้องการที่บ่งถึงความปรารถนาในความสำเร็จความมีชื่อเสียงและความทะเยอทะยาน ได้แก่

- 2.1 Superiority คือ ความต้องการที่จะได้รับความสำเร็จและเป็นที่ยอมรับของคนอื่นในสังคม
- 2.2 Achievement คือ ความต้องการต่อสู้ฟันฝ่าอุปสรรคทั้งหลาย เพื่อให้บังเกิดผลสำเร็จตามความมุ่งหวังของตน
- 2.3 Recognition คือ ความต้องการความเคารพ ยกย่องสรรเสริญจากบุคคลภายนอก
- 2.4 Exhibition คือ ความต้องการที่จะแสดงตัวสร้างความเป็นเด่นดั่งใจแก่ตนเอง
- 2.5 Inviolacy คือ ความต้องการที่จะรักษาชื่อเสียงและคุณค่าแห่งตน

- 2.6 Avoidance of Inferiority คือ ความต้องการที่จะหลีกเลี่ยงความวุ่นวายต่าง ๆ ไปจากสถานการณ์นั้น ๆ
- 2.7 Defensiveness คือ ความต้องการที่ปกป้องตนเองให้พ้นจากข้อครหาหนีทางจากผู้อื่น
- 2.8 Counteraction คือ ความต้องการที่จะเอาชนะความพ่ายแพ้ต่าง ๆ ด้วยการโต้ตอบ

ประเภทที่ 3. ความต้องการสร้างความสัมพันธ์ทางที่ดีงามและเป็นมิตร ได้แก่

- 3.1 Affiliation คือ ความต้องการผูกมิตร ทำให้ผู้อื่นรักใคร่พยายามสร้างมิตรที่ดีกับผู้อื่น
- 3.2 Rejection คือ ความต้องการที่จะแยกตัวออกจากผู้อื่นซึ่งจะแสดงความเฉยเมยกับสิ่งต่าง ๆ โดยไม่สนใจใยดีต่ออะไรทั้งนั้น
- 3.3 Succorance คือ ความต้องการความช่วยเหลือจากผู้อื่น โดยการจะทำให้ผู้อื่นสนใจหรือเกิดความสงสารและต้องการผู้ดูแลอภิบาลรักษาอย่างใกล้ชิด
- 3.4 Nurtrance คือ ความต้องการที่จะได้รับความเมตตาสงสารและความช่วยเหลือแก่ผู้อื่นมากกว่าโดยการให้การสนับสนุนดูแลและเลี้ยงดู

ประเภทที่ 4. ความต้องการที่จะทำในสิ่งที่เกี่ยวกับอำนาจ การต่อต้านและการยอมรับ

- 4.1 Dominance คือ ความต้องการที่จะมีบทบาทและอิทธิพลควบคุมผู้อื่น
- 4.2 Deference คือ ความต้องการที่จะยกย่องยอมรับนับถือ และให้ความร่วมมือกับผู้อื่นที่มีฐานะทางสังคมสูงกว่า
- 4.3 Similance คือ ความต้องการที่เลียนแบบ หรือกระทำตนให้ทัดเทียมกับผู้อื่น
- 4.4 Autonomy คือ ความต้องการในการที่จะมีเสรีภาพ มีความเป็นตัวของตัวเอง
- 4.5 Contrariness คือ ความต้องการที่จะมีเอกลักษณ์ในการทำงานที่เป็นของตัวเอง

ประเภทที่ 5. ความต้องการเกี่ยวกับความสัมพันธ์กับสังคม ได้แก่

- 5.1 Play คือ ความต้องการที่จะมีความสุข สนุกสนานร่วมกับผู้อื่น และเพื่อการพักผ่อนหย่อนใจอีกด้วย

- 5.2 Expostion คือ ความต้องการที่จะอธิบาย และบรรยายคุณลักษณะตลอดจนรายละเอียดต่าง ๆ ให้ผู้อื่นได้เข้าใจ
- 5.3 Congnizance คือ ความต้องการที่จะเสาะแสวงหาความรู้ต่าง ๆ ที่แปลก ๆ ใหม่ ๆ อยู่ตลอดเวลา

ประเภทที่ 6. ความต้องการความก้าวร้าวบุคคลอื่น

- 6.1 Aggression คือ ความต้องการความก้าวร้าวผู้อื่นหรือรุกรานผู้อื่นเอาชนะผู้อื่น ด้วยวิธีการที่รุนแรงชอบการต่อสู้และการปะทะในรูปแบบต่าง ๆ
- 6.2 Abasement คือ ความต้องการที่จะยอมแพ้ย่อมรับฟังความคิดเห็นของคนอื่น รวมทั้งการลงโทษและความอ่อนน้อมถ่อมตน
- 6.3 Avoidance of Blame คือ ความต้องการที่จะหลีกเลี่ยง จากถูกตำหนิติเตียน หรือลงโทษรวมทั้งการประพฤติดำเนินการและระเบียบต่าง ๆ

เออเนสต์ ฮิลการ์ด (Ernest Hilgard) นักจิตวิทยาอีกผู้หนึ่งที่สนใจทางด้านความต้องการของมนุษย์ เขาได้จำแนกความต้องการของมนุษย์ออกเป็น 3 ประเภท ได้แก่

ประเภทที่ 1. ความต้องการที่จะมีชีวิตอยู่เป็นความต้องการที่มีอยู่ในตัวของมนุษย์ทุกคน เช่น ความต้องการปัจจัย 4 ได้แก่ อาหาร เครื่องนุ่งห่ม ที่อยู่อาศัย และยารักษาโรค เป็นต้น

ประเภทที่ 2. ความต้องการทางสังคม เป็นความต้องการที่จะอยู่ในสังคมโดยมีความสัมพันธ์กับบุคคลอื่นในรูปแบบต่าง ๆ เช่น ความรัก มิตรภาพ ความต้องการทางเพศ ความต้องการที่จะปกครองตนเอง การแข่งขัน การเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี เป็นต้น

ประเภทที่ 3. ความต้องการความสัมพันธ์ส่วนตัวเป็นความต้องการที่จะสร้างความภาพแก่ตนเองในการที่จะดำเนินวิถีชีวิตที่จะสร้างความเชื่อมั่นในตนเอง มีความสร้างสรรค์ที่ดีสร้างปรัชญาและความเชื่อให้กับตนเอง มีจุดมุ่งหมายในชีวิตอย่างแน่นอน

3. ทฤษฎีการจูงใจ

ทฤษฎีการจูงใจในด้านการงานนั้นมีหลายประเภท ได้แก่

ทฤษฎีที่ 1. ทฤษฎีของ คักลาส แมคเกรเกอร์ ประกอบด้วย 2 ทฤษฎีย่อย ได้แก่ ทฤษฎี X และทฤษฎี Y

ทฤษฎีที่ 2. ทฤษฎี เรดดิน (Reddin) ประกอบด้วย 1 ทฤษฎี ได้แก่ ทฤษฎี Z

ทฤษฎีที่ 1. ทฤษฎีของ ดักลาส แมคเกรเกอร์ (Douglas McGregor) ได้แบ่งออกเป็น 2 ทฤษฎีย่อย ได้แก่ ทฤษฎี X และทฤษฎี Y

ทฤษฎีที่ X เกิดขึ้นจากความเชื่อที่ว่า มนุษย์ได้เป็นสัตว์ชนิดหนึ่ง (Man is a Beast) เหมือนกับสัตว์โลกอื่น ๆ ซึ่งธรรมชาติของสัตว์นั้นย่อมทำในสิ่งต่าง ๆ โดยปราศจากความยั้งคิดโดยการปล่อยให้ความโลภเข้าครอบงำจิตใจ ดังนั้น มนุษย์ตามที่ว่านี้จึงมีแต่ความต้องการอย่างไม่สิ้นสุด ซึ่งเนื้อหาของทฤษฎี X มีดังต่อไปนี้

1. มนุษย์โดยทั่วไปจะไม่ชอบการทำงาน และจะพยายามหลีกเลี่ยงการทำงานเท่าที่ จะสามารถทำได้เมื่อมีโอกาส
2. เนื่องมาจากการไม่ชอบทำงานของมนุษย์ การจะทำให้มนุษย์ทำงานเพื่อให้องค์กรได้บรรลุวัตถุประสงค์จึงต้องใช้วิธีการบีบบังคับ ควบคุม สั่งการหรือข่มขู่และลงโทษด้วยวิธีการต่าง ๆ
3. มนุษย์โดยทั่วไปชอบที่จะเป็นผู้ตาม มีคนคอยบังคับสั่งการ เพื่อให้การทำงานนั้นได้ประสบผลสำเร็จ โดยปรกตินุษย์จะพยายามหลีกเลี่ยงความรับผิดชอบ มีความทะเยอทะยานต่ำและความต้องการมั่นคงมากกว่าสิ่งอื่นใด
4. มนุษย์ให้ความสำคัญเฉพาะตนเอง มีความเฉื่อยชาต่อความต้องการขององค์กร
5. มนุษย์มักต่อต้านการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ

จากแนวคิดนี้จึงเป็นผลสะท้อนออกมาในรูปขององค์กรทางการเมืองต้องมีผู้นำและผู้ติดตาม ซึ่งผู้นำจะใช้อำนาจปกครองบังคับบัญชาผู้ตามให้ประพฤติปฏิบัติอยู่ภายใต้ภาวะของกฎหมาย แม้ในปัจจุบันแนวความคิดนี้ก็ยังมีผู้เชื่อถือ โดยคิดว่าผู้บังคับบัญชาเป็นผู้ออกคำสั่งแต่เพียงผู้เดียว การควบคุมจะใช้วิธีการออกคำสั่ง อำนาจและสิทธิการตัดสินใจอยู่ที่ผู้บริหารระดับสูงเท่านั้น หรือเป็นการรวบรวมอำนาจไว้ที่ศูนย์กลาง (Centralization)

จากทฤษฎี Y เป็นแนวความคิดที่นิยมใช้ในปัจจุบัน อันเป็นที่มาของหลักการด้านมนุษยสัมพันธ์ผู้สนับสนุนทฤษฎีนี้ ได้แก่ Likert, Argyris, Herzberg เป็นต้น

ทฤษฎีนี้มีความเชื่อว่ามนุษย์เป็นสัตว์สังคม (Human is a social animal) ดังนั้นมนุษย์จึงชอบที่จะอยู่ในสังคม ทำงานร่วมกับผู้อื่นเพราะเหตุที่ว่ามันมนุษย์จะอยู่คนเดียวตามลำพังไม่ได้ ต้องมีการปะทะสังสรรค์กับผู้อื่นและต้องอยู่ในระบบสังคม มีการช่วยเหลือเกื้อกูลกัน ดังนั้น แมคเกรเกอร์จึงได้เสนอทฤษฎี Y ดังต่อไปนี้

1. ความพยายามของมนุษย์ในการทำงานเป็นไปตามธรรมชาติเช่นเดียวกับการพักผ่อนหรือการหาความเพลิดเพลิน มนุษย์โดยทั่วไปมิได้รังเกียจการทำงาน งานจะได้รับความสนใจจากท่านผู้ทำงาน คนงานจะถือว่างานเป็นสิ่งตอบสนองความต้องการส่วนตน หรือคนงานจะถือว่างานเป็นสิ่งที่ต้องหลีกเลี่ยงนั้นย่อมขึ้นอยู่กับลักษณะของการควบคุมของผู้บริหาร
2. การควบคุมและบังคับมิใช่วิธีเดียวที่จะทำให้การทำงานได้บรรลุวัตถุประสงค์ ขององค์กรคนงานย่อมจะทำงานด้วยความเป็นตัวของตัวเองบรรลุวัตถุประสงค์ตามต้องการ

3. มนุษย์จะให้ความสำคัญกับการทำงานเป็นทีม หรือเป็นกลุ่มมากกว่าทำงานคนเดียวตามลำพัง เพราะจะขาดความกระตือรือร้นและไม่เอาใจใส่ต่องานอย่างจริงจัง

4. มนุษย์จะยึดมั่นกับวัตถุประสงค์ เมื่อเขาได้รับผลสำเร็จจากการทำงาน การที่คนจะได้รับการตอบสนองความต้องการที่สนใจตัวเองจะทำให้เขาเกิดความพยายามในการทำงาน เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กรต่อไป

5. คนจะเรียนรู้จากสถานการณ์ที่เหมาะสม เพื่อการยอมรับผิดชอบและยังแสวงหาความรับผิดชอบเพิ่มขึ้น การหลีกเลี่ยงความรับผิดชอบขาดความทะเยอทะยานและยึดมั่นกับความปลอดภัยเพียงอย่างเดียวไม่ใช่คุณลักษณะที่แท้จริงของมนุษย์

6. ความสามารถในการใช้ความคิด ความเฉลียวฉลาด จินตนาการและความคิดสร้างสรรค์ในการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ในองค์กรจะมีอยู่ในตัวของบุคคลเสมอ

7. ระบบอุตสาหกรรมและการบริการในปัจจุบันผู้ปฏิบัติงานแต่ละคนจะมีโอกาสได้แสดงความสามารถของตนแต่เพียงบางส่วนเท่านั้น

สรุปแล้ว ทฤษฎีเน้นทางด้านพัฒนาการของมนุษย์ ซึ่งชี้ให้เห็นว่ามนุษย์ต้องรู้จักตัวเองให้ถูกต้องรู้ถึงขีดความสามารถของตนเองอย่างดี ผู้บริหารควรจะมีความรู้ลึกในด้านดีต่อคนงาน ฝ่ายบริหารควรสร้างสรรค์สถานการณ์ต่าง ๆ ที่ทำให้สมาชิกมีความรู้สึกเกิดความรับผิดชอบและมีส่วนร่วมในการทำงานเพื่อให้บรรลุเป้าหมายโดยส่วนรวม

เรดดิน (Reddin) ได้เสนอแนวคิดทฤษฎีแรงจูงใจตามทฤษฎี Z โดยมีความเชื่อว่ามนุษย์มีความซับซ้อน เข้าใจยาก (Man is a complex man) และเนื่องจากมนุษย์เป็นส่วนหนึ่งของสังคม ความคิด ความนิยมของมนุษย์จึงอาจเปลี่ยนแปลงไปตามสถานการณ์ และสิ่งแวดล้อม ความพึงพอใจในการทำงานจึงอาจเปลี่ยนแปลงไปตามสถานการณ์ได้ คนเราไม่จำเป็นต้องทำงานเพื่อสนองความต้องการทางจิตใจเสมอไป หรือทำงานด้วยเหตุผลทางเศรษฐกิจแต่เพียงพออย่างเดียว ดังนั้น เรดดิน (Reddin) จึงได้เสนอแนวคิดทฤษฎี Z ไว้ดังต่อไปนี้

1. มนุษย์เป็นผู้ที่มีความตั้งใจจะทำงานจริง
2. มนุษย์ยอมรับทั้งความดีและความชั่ว
3. มนุษย์ถูกผลักดันให้กระทำเนื่องมาจากสถานการณ์และสิ่งแวดล้อม
4. เหตุผลเป็นสิ่งจูงใจให้มนุษย์ทำงาน
5. การพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกันเป็นรากฐานของมนุษย์
6. ระบบสังคมที่สำคัญของมนุษย์ก็คือการประพฤติปฏิบัติที่ดีต่อกัน
7. การมุ่งต่อวัตถุประสงค์เป็นทัศนคติของมนุษย์โดยทั่วไป

ประเภทของสิ่งจูงใจ

การจูงใจให้พนักงานได้ทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ ต้องใช้กลวิธีหลายอย่างแตกต่างกัน แล้วแต่หัวหน้างานจะเลือกสรรให้เหมาะสมกับลักษณะงานและบุคคลผู้ปฏิบัติงาน ซึ่งอาจแบ่งออกได้ดังต่อไปนี้

1. เงิน (Money) ในทางธุรกิจและอุตสาหกรรมปัจจุบันแม้เงินจะไม่ใช่ว่าเป็นสิ่งจูงใจชนิดเดียวแต่ก็เป็นสิ่งจูงใจที่นิยมใช้กันมากที่สุดในการกระตุ้นให้คนปฏิบัติงาน การที่พนักงานทุกคนจะทำงานอย่างเข้มแข็ง ก็เพราะต้องการได้รับค่าตอบแทนเพื่อการยังชีพที่เหมาะสมและการยกระดับมาตรฐานการครองชีพของตนให้สูงขึ้น ดังนั้น เงินจึงมีความสำคัญต่อพนักงานในฐานะที่สามารถใช้บำบัดความต้องการได้เกือบทุกประเภท เพราะเงินสามารถแลกซื้อวัตถุ สิ่งของหรือแม้แต่มนุษย์ด้วยกันเองได้เป็นอย่างดี นอกจากนี้เงินยังเป็นเครื่องแสดงถึงสถานภาพและทำให้เกิดความสมหวังในชีวิตแก่ผู้ครอบครองอีกด้วย
2. ความมั่นคง คนงานส่วนใหญ่ต้องการความมั่นคงในการทำงาน ต้องการความแน่นอนว่าจะได้รับการว่าจ้างให้ทำงานตลอดไป แม้จะได้รับอุบัติเหตุทั้งหนักหรือเบาก็ตามจะต้องได้รับความช่วยเหลือเป็นอย่างดีจากองค์กรที่ทำอยู่อย่างเต็มที่
3. คำสรรเสริญและการยกย่อง เมื่อพนักงานคนใดคนหนึ่งหรือหลายคนปฏิบัติหน้าที่ได้ผลดีก็สมควรจะได้รับการยกย่องชมเชยและควรให้คำสรรเสริญด้วยความจริงใจ และต้องพิจารณาสถานการณ์เหล่านั้นว่าเหมาะสมเพียงใดอีกด้วย
4. การมีความรู้สึกว่าเป็นส่วนหนึ่งของหมู่คณะ เมื่อแนวคิดด้านมนุษยสัมพันธ์ได้รับการนำมาใช้อย่างกว้างขวางก็ได้มีการให้ความสนใจต่อการจูงใจพนักงานในองค์การธุรกิจให้ทราบว่าเป็นส่วนสำคัญของกลุ่มซึ่งคนงานส่วนมากประสงค์จะทำงานร่วมกับคนอื่นเป็นหมู่คณะ เพราะจะได้มีโอกาสสร้างสรรค์ไปด้วยขณะทำงาน เพราะโดยธรรมชาติแล้วมนุษย์ชอบสังคม การยอมรับของกลุ่มจึงนับเป็นสิ่งจำเป็นแก่พนักงานที่เข้าใหม่เป็นอย่างยิ่ง และจะนำไปสู่ความพึงพอใจในงานและเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานให้ดียิ่งขึ้น
5. การแข่งขัน นับเป็นสิ่งจูงใจอีกรูปแบบหนึ่งในการกระตุ้นให้คนงานแสดงพฤติกรรมตามท้องครต้องการ ผู้ที่ทำงานดีเด่นจะได้รับรางวัล เช่น เงิน การเลื่อนขั้น หรือการได้รับคำยกย่องในการปฏิบัติงาน คนงานจะแข่งขันกันเองกับเพื่อนร่วมงานหรือระหว่างกลุ่มก็ได้ ซึ่งในการแข่งขันกับตนเองนั้นคนงานอาจปรับปรุงมาตรฐานการทำงานของตนให้ดีขึ้น และเมื่อเขาประสบผลสำเร็จก็จะเกิดความพึงพอใจขึ้น
6. การมีส่วนร่วม เพราะมนุษย์เป็นสัตว์สังคม (Alferd Adler) จึงต้องมีการคบหาสมาคมกับผู้อื่นอยู่เสมอดังนั้นการจูงใจโดยการให้พนักงานมีส่วนร่วมหรือได้มีโอกาสเข้าร่วมประชุม แสดงความคิดเห็นก็จะช่วยลดความรู้สึกต่อต้านลงได้มาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งการปรับเปลี่ยนหรือการเปลี่ยนแปลงองค์กรก็จะกระทบกระเทือนถึงความมั่นคงในการทำงานของคนงาน นอกจากนี้เมื่อมีการเปลี่ยนแปลงโดยเกิดขึ้นในองค์กรก็ย่อมจะกระทบกระเทือนต่อความสัมพันธ์ด้านสังคมของบรรดาคน

งานอีกด้วย แต่ถ้านางานมีสิทธิมีเสียงในการเปลี่ยนแปลงเหล่านั้นด้วยก็ย่อมจะช่วยลดการต่อต้านให้น้อยลงไปโดยปริยาย

4. ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

กฤษณะ บุญกาญจน์วนิชา (2540 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความพึงพอใจ กับคุณสมบัติพื้นฐานของพนักงาน พบว่า พนักงานชายมีความเห็นว่าปัจจัยด้านความก้าวหน้าในอาชีพมีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจมากที่สุด แต่พนักงานหญิงมีความเห็นว่าปัจจัยด้านความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงานมีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจมากที่สุด

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการปฏิบัติงานของพนักงาน พบว่า มี 3 ปัจจัย ได้แก่ ความก้าวหน้าในอาชีพ ความมั่นคงในอาชีพและความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงาน โดยปัจจัยที่หนึ่งเป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อระดับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของพนักงาน มากที่สุด ส่วนปัจจัยที่ 2 และที่ 3 เป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อระดับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของพนักงานในระดับรองลงมา

ชาญชัย ช่วยโพธิ์กลาง (2542 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาขวัญในการปฏิบัติงานของข้าราชการในสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดและสำนักงานศึกษาธิการอำเภอในเขตการศึกษา 11 จำนวน 160 คน จากการศึกษา พบว่า ขวัญของข้าราชการโดยเฉลี่ยทุกด้าน คือ สภาพแวดล้อมและบรรยากาศในการทำงาน ด้านหน้าที่การงาน ด้านรายได้สวัสดิการ ด้านโอกาสก้าวหน้าในการทำงาน และด้านสัมพันธ์ภาพกับผู้บังคับบัญชาและเพื่อนร่วมงาน อยู่ในระดับสูงและข้าราชการที่มีอายุแตกต่างกัน มีขวัญในการปฏิบัติงานไม่แตกต่างกัน ในขณะที่ระยะเวลาในการปฏิบัติงานและจังหวัดต่างกันมีผลต่อระดับขวัญในการปฏิบัติงาน

สาโรช ไสยสมบัติ (2534 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาเรื่องความพึงพอใจในการทำงานของครูอาจารย์โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดร้อยเอ็ด พบว่า ครู อาจารย์ มีความพึงพอใจในการทำงานโดยส่วนรวมอยู่ในระดับมากและเมื่อพิจารณาเป็นปัจจัย พบว่า ความพึงพอใจในการทำงานของ ครู อาจารย์ อยู่ในระดับปานกลาง 3 ปัจจัย คือ นโยบายและการบริหารของโรงเรียน ความเจริญก้าวหน้าในตำแหน่งหน้าที่การงานและเงินเดือน ผลประโยชน์ตอบแทน ส่วนปัจจัยอื่น ๆ ได้แก่ ความรู้สึกผิดชอบ ลักษณะของงาน ความรู้สึกมั่นคงในงาน ความเป็นอยู่ส่วนตัวและสถานภาพทางสังคม ความสัมพันธ์ในหน่วยงาน ความสำเร็จของงานที่ปฏิบัติ การปกครองบังคับบัญชา การได้รับการยอมรับนับถือ และสถานภาพในการทำงาน ครูอาจารย์มีความพึงพอใจอยู่ในระดับสูง

5. เสนอกรอบแนวคิดในการศึกษา

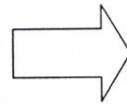
จากการศึกษาแนวคิดทฤษฎีและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ทำให้สามารถกำหนดกรอบแนวความคิดได้ ดังนี้

ตัวแปรอิสระ**(Independent Variables)****ปัจจัยที่เป็น Hygiene factors ได้แก่**

- เงินเดือนหรือค่าตอบแทน
- สภาพแวดล้อมในการทำงาน
- ความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงาน
- ความมั่นคงในงาน

ปัจจัยที่เป็น Satisfier factors ได้แก่

- ความสำเร็จในการทำงาน
- การได้รับความยกย่องในผลงาน
- ลักษณะงาน
- ความรับผิดชอบ
- ความก้าวหน้า

ตัวแปรตาม**(Dependent Variables)**

ความพึงพอใจในการ
ทำงาน

นิยามของตัวแปรที่ใช้ในการวิเคราะห์

- เงินเดือนหรือค่าตอบแทน หมายถึง ค่าตอบแทนที่ได้จากการประกอบอาชีพช่างทำเครื่องปั้นดินเผา
- สภาพแวดล้อมในการทำงาน หมายถึง สภาพที่ทำงานหรือสิ่งต่างๆที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานเช่น แสง เสียง อุณหภูมิ ตลอดจนอุปกรณ์เครื่องมือเครื่องใช้ในการทำงานที่มีคุณภาพและทันสมัยเพียงพอต่อความต้องการ
- ความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงาน หมายถึง การติดต่อไม่ว่าจะเป็น กริยา หรือ วาจา ที่แสดงถึงความสัมพันธ์อันดีต่อกัน ก่อให้เกิดความไว้วางใจให้ความช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ตลอดจนเต็มใจที่จะให้ความร่วมมือในการทำงานให้ประสบผลสำเร็จ
- ความมั่นคงในการทำงาน หมายถึง ความรู้สึกของช่างทำเครื่องปั้นดินเผาที่มีต่อคุณค่าของงานที่รับผิดชอบ รวมถึงความเชื่อมั่นในความมั่นคงในอาชีพ
- ความสำเร็จในการทำงาน หมายถึง การที่ช่างทำเครื่องปั้นดินเผาสามารถทำงานที่ได้รับมอบหมายจนบรรลุผลสำเร็จตามเวลาและเป้าหมายของโครงการที่ได้กำหนดไว้
- การได้รับการยกย่องยอมรับในผลงาน หมายถึง ความรู้สึกของช่างทำเครื่องปั้นดินเผาที่มีต่อการได้รับการยอมรับในสังคม ยอมรับนับถือจากผู้บังคับบัญชา เพื่อนร่วมงาน และจากบุคคลทั่วไป อันเป็นผลจากการปฏิบัติงานที่ประสบผลสำเร็จ
- ลักษณะงาน หมายถึง ลักษณะงานที่น่าสนใจและท้าทายความสามารถ เป็นงานที่ต้องใช้

ความคิดประดิษฐ์คิดค้นสิ่งใหม่ๆและทำให้ผู้ปฏิบัติงานเกิดความพึงพอใจ

- ความรับผิดชอบ หมายถึง การปฏิบัติงานในหน้าที่หรืองานที่ได้รับมอบหมายจากผู้บังคับบัญชา หรือเพื่อนร่วมงานโดยเปิดโอกาสให้ผู้ทำงานมีอิสระในการแก้ไขปัญหาหรือรับผิดชอบอย่างเต็มที่
- ความก้าวหน้า หมายถึง โอกาสที่ช่างฝีมือจะได้รับการส่งเสริมให้มีความรู้ความสามารถเพิ่มมากขึ้น เพื่อเป็นตัวผลักดันให้ช่างฝีมือสามารถผลิตผลงานที่เพิ่มมูลค่าของผลิตภัณฑ์นั้นได้

บทที่ 4

สรุปผลการศึกษา

ในการศึกษาถึงปัจจัยที่ส่งผลต่อความพึงพอใจในการประกอบอาชีพช่างทำเครื่องปั้นดินเผาใน ตำบลเกาะเกร็ด อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี ผู้ศึกษาจะนำเสนอข้อมูลที่ได้จากการตอบแบบสอบถาม (Questionnaire) และการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (in – dept interview) เพื่อให้ได้ทราบถึงความต้องการที่แท้จริงของกลุ่มที่ศึกษามากขึ้น และนำมาสรุปวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อนำเสนอในประเด็นต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

ความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 11 คน พร้อมสรุปข้อมูลจากการสัมภาษณ์ที่มีต่อปัจจัยที่ส่งผลให้เกิดความพึงพอใจในการทำงาน ทั้งนี้จะคิดเฉพาะผู้ที่ตอบในด้านที่เห็นด้วย และเห็นด้วยอย่างยิ่ง เพื่อดูว่าเพราะอะไรที่ส่งผลให้พวกเขาคิดเช่นนั้น และเพราะอะไรอีกพวกหนึ่งถึงไม่คิดเช่นเดียวกัน โดยเริ่มจาก

- กำหนดการให้คะแนนในแต่ละระดับ ดังนี้
- คะแนน 5 หมายถึง ผู้ตอบเห็นด้วยอย่างยิ่ง
- คะแนน 4 หมายถึง ผู้ตอบเห็นด้วย
- คะแนน 3 หมายถึง ผู้ตอบไม่แน่ใจ
- คะแนน 2 หมายถึง ผู้ตอบไม่เห็นด้วย
- คะแนน 1 หมายถึง ผู้ตอบไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

ในการแปลความหมายค่าเฉลี่ยความพึงพอใจของช่างทำเครื่องปั้นดินเผาในการศึกษา ผู้ศึกษาได้กำหนดใช้เกณฑ์ในการประเมินค่าเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

- คะแนนเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 4.21 – 5.00 หมายถึง ความคิดเห็นของผู้ตอบอยู่ในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง
- คะแนนเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 3.41 – 4.20 หมายถึง ความคิดเห็นของผู้ตอบอยู่ในระดับเห็นด้วย
- คะแนนเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 2.61 – 3.40 หมายถึง ความคิดเห็นของผู้ตอบอยู่ในระดับปานกลาง
- คะแนนเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 1.81 – 2.60 หมายถึง ความคิดเห็นของผู้ตอบอยู่ในระดับไม่เห็นด้วย
- คะแนนเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 1.00 – 1.80 หมายถึง ความคิดเห็นของผู้ตอบอยู่ในระดับไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

4.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลจากผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ทั้งหมดเป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 100 มีอายุระหว่าง 21 – 30 ปี มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 36.36 รองลงมา อายุต่ำกว่า 20 ปี คิดเป็นร้อยละ 27.27 และอายุ 31 –40 ปี กับอายุ 41 ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 18.18 ตามลำดับ มีสมาชิกในครอบครัว ระหว่าง 2 – 4 คน คิดเป็นร้อยละ 63.63 รองลงมา มี 5 คนขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 27.27 และ 1 คน คิดเป็นร้อยละ 9.09 วุฒิการศึกษาระดับประถมศึกษา (ป.4/ป.6) หรือเทียบเท่า มัธยมศึกษาตอนต้น (มศ.3/ม.3) หรือเทียบเท่า มัธยมศึกษาตอนปลาย (มศ.5/ม.6) หรือเทียบเท่า มีจำนวนเท่ากัน คิดเป็นร้อยละ 27.27 และที่ไม่ได้เรียนหรือต่ำกว่าประถมศึกษา คิดเป็นร้อยละ 18.18 รายได้เฉลี่ยต่อเดือน ส่วนใหญ่เฉลี่ยอยู่ที่ 4,001 – 8,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 72.72 รองลงมา 8,001 – 12,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 18.18 และต่ำกว่า 4,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 9.09 ส่วนระยะเวลาในการประกอบอาชีพ พบว่า มากที่สุด ทำอยู่ที่ 1 – 3 ปี คิดเป็นร้อยละ 45.45 รองลงมา คือ 10 ปี ขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 27.27 4 – 10 ปี คิดเป็นร้อยละ 18.18 และต่ำกว่า 1 ปี คิดเป็นร้อยละ 9.09 ระยะเวลาอาศัยอยู่ในตำบลเกาะเกร็ด พบว่า ทั้งหมดอยู่มาตั้งแต่เกิด คิดเป็นร้อยละ 100

ตารางที่ 4.1 ปัจจัยด้านบุคคล

	ข้อมูล	จำนวน	ร้อยละ
เพศ :	ชาย	11	100
	หญิง	0	0
อายุ :	ต่ำกว่า 20 ปี	3	27.27
	21 – 30 ปี	4	36.36
	31 – 40 ปี	2	18.18
	41 ปีขึ้นไป	2	18.18
สมาชิกในครอบครัว :	1 คน	1	9.09
	2 – 4 คน	7	63.63
	5 คนขึ้นไป	3	27.27
การศึกษาสูงสุด :	ไม่ได้เรียนหรือต่ำกว่าประถมศึกษา	2	18.18
	ประถมศึกษา (ป.4/ป.6) หรือเทียบเท่า	3	27.27
	มัธยมศึกษาตอนต้น (มศ.3/ม.3) หรือเทียบเท่า	3	27.27
	มัธยมศึกษาตอนปลาย (มศ.5/ม.6) หรือเทียบเท่า	3	27.27
	อนุปริญญา/ปกศ.สูง/ปวส.หรือ ปวท. หรือเทียบเท่า	0	0

ข้อมูล		จำนวน	ร้อยละ
รายได้เฉลี่ยต่อเดือน :	ต่ำกว่า 4,000 บาท	1	9.09
	4,001 – 8,000 บาท	8	72.72
	8,001 – 12,000 บาท	2	18.18
	สูงกว่า 12,001 บาท	0	0
ระยะเวลาในการประกอบอาชีพทำเครื่องปั้นดินเผา :	ต่ำกว่า 1 ปี	1	9.09
	1 – 3 ปี	5	45.45
	4 – 10 ปี	2	18.18
	10 ปีขึ้นไป	3	27.27
ระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในตำบลเกาะเกร็ด :	ไม่เกิน 10 ปี	0	0
	10 – 20 ปี	0	0
	20 ปีขึ้นไป	0	0
	อยู่มาตั้งแต่เกิด	11	100

4.2 ปัจจัยด้านค่าตอบแทน

จากตาราง 4.2 แสดงว่า ปัจจัยจูงใจในการทำงานด้านค่าตอบแทนมีผลต่อความพึงพอใจในการทำงานของช่างปั้นดินเผาอยู่ในระดับมาก โดยให้ความเห็นประกอบว่ารายได้ขนาดนี้ก็เหมาะสมกับอาชีพลักษณะนี้แล้ว เพราะไม่ต้องอาศัยความกตัญญูและความรู้มากนัก และถือว่าเป็นรายได้ที่ค่อนข้างดีเมื่อเทียบกับไปประกอบอาชีพอื่น ๆ ด้วยวุฒิการศึกษาที่ตนมีอยู่

ส่วนกลุ่มที่ไม่พึงพอใจก็เป็นเพราะว่าบุคคลนี้ประกอบอาชีพนี้มานานและคิดว่าตนเองมีฝีมือมากพอที่จะได้รับค่าตอบแทนที่สูงกว่าที่ได้รับเดิม และมีบางคนมีสมาชิกในครอบครัวมากแต่ตนเองมีรายได้อยู่คนเดียวจึงทำให้รายจ่ายไม่เพียงพอต่อครอบครัว

ตารางที่ 4.2 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัจจัยด้านค่าตอบแทน

ข้อที่	ด้านค่าตอบแทน	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับความคิดเห็น
1.	รายได้ที่ท่านได้รับเพียงพอกับรายจ่ายที่จำเป็นต่อการครองชีพของครอบครัว	3.73	0.34	มาก
2.	รายได้ที่ท่านได้รับเหมาะสมกับผลงานและความสามารถของท่าน	3.91	0.36	มาก
รวม		3.82	0.35	มาก

4.3 ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมในการทำงาน

จากตาราง 4.3 แสดงว่า ปัจจัยเชิงใจในการทำงานด้านค่าสภาพแวดล้อมในการทำงานมีผลต่อความพึงพอใจในการทำงานของช่างปั้นดินเผาอยู่ในระดับปานกลาง โดยจะเห็นได้ว่ามีผู้พึงพอใจอยู่ไม่ถึงร้อยละ 50 ซึ่งส่วนใหญ่ให้เหตุผลที่ไม่พึงพอใจไว้ว่า สถานที่ทำงานของตนไม่ค่อยเอื้ออำนวยต่อการปฏิบัติงาน มีสภาพคับแคบและไม่สามารถที่จะขยายไปได้มากกว่านี้อีก รวมถึงอุปกรณ์เครื่องมือและระบบรักษาความปลอดภัยก็ยังไม่เพียงพอ

ตารางที่ 4.3 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมในการทำงาน

ข้อที่	ด้านสภาพแวดล้อมในการทำงาน	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับความคิดเห็น
3.	สถานที่ทำงานของท่านมีแสงสว่าง อุดหนุนมิ ระบบการถ่ายเทอากาศ เสียง และกลิ่นที่เหมาะสม	3.18	0.29	ปานกลาง
4.	ท่านมีเครื่องมือเครื่องใช้ อุปกรณ์ในการทำงานที่ทันสมัยและเพียงพอต่อความต้องการ	3.45	0.31	มาก
5.	มีระบบรักษาความปลอดภัยของร่างกายอันจะเกิดจากเครื่องจักรและอุปกรณ์อย่างเพียงพอ	3.00	0.27	ปานกลาง
รวม		3.21	0.29	ปานกลาง

4.4 ปัจจัยด้านความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงาน

จากตาราง 4.4 แสดงว่า ปัจจัยเชิงใจในการทำงานด้านความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงานมีผลต่อความพึงพอใจในการทำงานของช่างปั้นดินเผาอยู่ในระดับมาก โดยให้ความเห็นว่าเพื่อนร่วมงานมีส่วนช่วยเหลือต่อการทำงานของตนเองอย่างมากไม่ว่าจะเรื่องงานและเรื่องส่วนตัว โดยอาจจะเริ่มตั้งแต่ชักชวนมาประกอบอาชีพนี้ ช่วยเหลือ แสดงความคิดเห็น รวมไปถึงเป็นตัวกระตุ้นให้เกิดการแข่งขัน ประชันผลงานระหว่างกลุ่ม ส่งผลให้งานออกมาดียิ่งขึ้น ส่วนพวกที่ไม่เห็นด้วยพวกนี้จะเป็นพวกที่ค่อนข้างรักอิสระเป็นตัวของตัวเอง ชอบทำงานคนเดียว จึงไม่ค่อยสูงส่งกับใคร

ตารางที่ 4.4 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัจจัยด้านความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงาน

ข้อที่	ด้านความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงาน	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับความคิดเห็น
6.	ความสัมพันธ์ที่ดีกับเพื่อนร่วมงานมีส่วนทำให้อยากทำงานมากขึ้น	4.36	0.78	มาก
7.	การทำงานเป็นทีม จะช่วยสร้างความสำเร็จมาสู่กลุ่มได้มากกว่าทำส่วนตัว	3.63	0.33	มาก
8.	เมื่อท่านได้รับความเดือดร้อนไม่ว่าจะเป็นเรื่องส่วนตัวหรือเรื่องงานท่านจะได้รับความช่วยเหลือจากเพื่อนร่วมงานเป็นอย่างดี	4.45	0.40	มากที่สุด
รวม		4.15	0.38	มาก

4.5 ปัจจัยด้านความมั่นคงในงาน

จากตาราง 4.5 แสดงว่า ปัจจัยจูงใจในการทำงานด้านความมั่นคงในงานมีผลต่อความพึงพอใจในการทำงานของช่างปั้นดินเผาอยู่ในระดับมากที่สุด โดยจะเห็นได้ว่ามีผู้ที่เห็นว่างานนี้มีความมั่นคงมีอยู่จำนวนมาก ก็เพราะว่าพวกเขามีความมั่นใจในการที่ภาครัฐให้การสนับสนุนอย่างต่อเนื่อง และคิดว่ายังมีผู้ประกอบการอาชีพนี้ไม่มากนัก อีกทั้งสินค้ายังเป็นที่ต้องการของตลาด ส่วนพวกที่ไม่เห็นด้วยเพราะพวกเขาคิดว่าเขาไม่แน่ใจว่าทางภาครัฐจะสนับสนุนไปตลอดหรือไม่ ถ้าเปลี่ยนรัฐบาลแล้วโครงการนี้จะสามารถดำเนินไปได้อย่างต่อเนื่องหรือไม่ จึงเป็นเหตุผลให้พวกเขาคิดเช่นนั้น

ตารางที่ 4.5 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัจจัยด้านความมั่นคงในงาน

ข้อที่	ด้านความมั่นคงในงาน	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับความคิดเห็น
9.	ท่านคิดว่างานที่ทำอยู่ให้อุ่นาคดที่มั่นคง	3.90	0.36	มาก
10.	การที่ภาครัฐให้การสนับสนุนโครงการนี้อย่างต่อเนื่องทำให้ท่านรู้สึกมั่นคงในการทำงาน	4.63	0.42	มากที่สุด
11.	ท่านมีความรู้สึกว่าคุณจะได้รับค่าจ้างให้ทำงานนี้ตลอดไป	4.27	0.39	มากที่สุด
รวม		4.27	0.39	มากที่สุด

4.6 ปัจจัยด้านความสำเร็จในการทำงาน

จากตาราง 4.6 แสดงว่า ปัจจัยเชิงใจในการทำงานด้านความสำเร็จในการทำงานมีผลต่อความพึงพอใจในการทำงานของช่างปั้นดินเผาอยู่ในระดับมาก โดยให้ความเห็นว่าพวกเขาสามารถปฏิบัติงานได้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดีและเป็นที่ยอมรับของทั้งหัวหน้ากลุ่มและลูกค้า โดยกลุ่มที่ตอบไม่ค่อยแน่ใจก็เป็นเพราะว่าพวกเขาไม่อาจจะปฏิบัติงานได้สำเร็จเสร็จทันตามเวลาโดยอาจจะเป็นเพราะผลงานเกิดการชำรุดระหว่างเผาหรือขั้นตอนการผลิตต่าง ๆ

ตารางที่ 4.6 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัจจัยด้านความสำเร็จในการทำงาน

ข้อที่	ด้านความสำเร็จในการทำงาน	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับความคิดเห็น
12.	ท่านสามารถปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายได้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี	4.27	0.39	มากที่สุด
13.	ท่านมีความภูมิใจในผลงานที่ท่านได้ทำสำเร็จลุล่วงไป	4.27	0.39	มากที่สุด
14.	ท่านทำงานได้สำเร็จเสร็จทันตรงตามเวลาที่ได้รับมอบหมายมา	4.45	0.36	มาก
รวม		4.33	0.38	มาก

4.7 ปัจจัยด้านการยอมรับยกย่องในผลงาน-

นั้นจากตาราง 4.7 แสดงว่า ปัจจัยเชิงใจในการทำงานด้านการยอมรับยกย่องในผลงานมีผลต่อความพึงพอใจในการทำงานของช่างปั้นดินเผาอยู่ในระดับมาก โดยส่วนที่เห็นด้วยให้ความเห็นในด้านของการจัดประกวดนั้นจะช่วยสร้างให้ผลงานของตนดีขึ้นเพราะเกิดความมานะที่จะพยายามอีกทั้งการจัดการประกวดยังเป็นตัวที่ช่วยประชาสัมพันธ์ให้ผลงานเป็นที่รู้จักของคนทั่วไปอีกด้วย ส่วนพวกที่ไม่เห็นด้วยหรือไม่แน่ใจนั้น เพราะพวกเขาไม่คิดว่างานนี้เป็นงานที่มีเกียรติแต่อย่างใด บางท่านก็คิดแค่ว่าเป็นงานใช้แรงงานอย่างหนึ่งเท่า

ตารางที่ 4.7 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัจจัยด้านการยอมรับยกย่องในผลงาน

ข้อที่	ด้านการยอมรับยกย่องในผลงาน	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับความคิดเห็น
15.	ท่านคิดว่าอาชีพนี้เป็นอาชีพที่ได้รับการยกย่องและมีเกียรติ	2.90	0.26	ปานกลาง
16.	เพื่อนร่วมงานของท่านให้ความสำคัญและยอมรับในผลงานของท่าน	3.63	0.33	มาก
17.	ท่านคิดว่าถ้ามีการจัดประกวดผลงานบ่อย ๆ จะช่วยให้ท่านอยากจะทำหน้าที่ให้มากขึ้น	4.27	0.39	มากที่สุด
รวม		3.60	0.33	มาก

4.8 ปัจจัยด้านลักษณะงาน

จากตาราง 4.8 แสดงว่า ปัจจัยจูงใจในการทำงานด้านลักษณะงานมีผลต่อความพึงพอใจในการทำงานของช่างปั้นดินเผาอยู่ในระดับปานกลาง โดยแสดงเหตุผลประกอบว่างานลักษณะนี้นั้นเหมาะสมกับความรู้ความสามารถของตนเองแล้ว ส่วนในกรณีของผู้ไม่เห็นด้วยคิดว่างานนี้เป็นงานที่ไม่มีความท้าทายน่าเบื่อ เป็นงานที่จำเจ จึงทำให้ไม่ค่อยมีความกระตือรือร้นในการประดิษฐ์ผลงาน

ตารางที่ 4.8 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัจจัยด้านลักษณะงาน

ข้อที่	ด้านลักษณะงาน	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับความคิดเห็น
18.	งานที่ท่านทำอยู่เหมาะสมกับความรู้ความสามารถของท่าน	3.82	0.35	มาก
19.	ท่านคิดว่างานของท่านจัดเป็นงานที่สร้างสรรค์และท้าทายความสามารถ	3.36	0.31	ปานกลาง
20.	ลักษณะงานที่ท่านทำอยู่เป็นงานที่ท่านชอบและมีความถนัดมากที่สุด	2.91	0.26	ปานกลาง
รวม		3.36	0.31	ปานกลาง

4.9 ปัจจัยด้านความรับผิดชอบ

จากตาราง 4.9 แสดงว่า ปัจจัยจูงใจในการทำงานด้านความรับผิดชอบมีผลต่อความพึงพอใจในการทำงานของช่างปั้นดินเผาอยู่ในระดับมากที่สุด โดยแสดงเหตุผลประกอบว่า พวกเขาสามารถจัดการกับปัญหาที่เกิดขึ้นได้ด้วยตนเอง และสามารถผลิตงานได้เสร็จตามคำสั่งซื้อได้ทันเวลา และมี

ความชอบที่จะรับผิดชอบโดยอิสระมากกว่าการที่มีผู้บังคับบัญชาคอยกำกับ ส่วนพวกที่ไม่เห็นด้วยก็อาจเป็นเพราะพวกเขาไม่มีความรับผิดชอบอย่างเพียงพอ จึงทำให้ต้องมีคนคอยควบคุม และสำหรับช่างมือใหม่ก็จะต้องมีคนให้คำแนะนำและคอยกำกับจึงไม่สามารถที่สร้างสรรค์งานอย่างอิสระได้

ตารางที่ 4.9 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของ ปัจจัยด้านความรับผิดชอบ

ข้อที่	ด้านความรับผิดชอบ	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับความคิดเห็น
21.	ท่านสามารถที่จะคิดและสร้างสรรค์ผลงานใหม่ ๆ ได้ด้วยตนเอง	3.91	0.44	มากที่สุด
22.	ท่านสามารถทำงานที่ได้รับมอบหมายให้เสร็จทันตามกำหนดที่วางไว้	4.36	0.40	มากที่สุด
23.	หน่วยงานของท่านเปิดโอกาสให้ท่านปฏิบัติงานในส่วนตัวความรับผิดชอบของท่านได้อย่างอิสระ	4.27	0.39	มากที่สุด
รวม		4.18	0.41	มากที่สุด

4.10 ปัจจัยด้านความก้าวหน้า

จากตาราง 4.10 แสดงว่า ปัจจัยเชิงใจในการทำงานด้านความก้าวหน้ามีผลต่อความพึงพอใจในการทำงานของช่างปั้นดินเผาอยู่ในระดับมาก โดยแสดงความคิดเห็นประกอบว่าพวกเขาได้อยู่ในกลุ่มนี้มาตั้งแต่เริ่มทำให้มีโอกาสได้ไปฝึกอบรมดูงานตามที่ต่าง ๆ ที่ภาครัฐเคยสนับสนุนให้ไป จึงทำให้คนพวกนี้ได้มีโอกาสพัฒนาฝีมือและมุมมองได้กว้างไกลมากขึ้น ก็ส่งผลให้ได้รับค่าฝีมือเพิ่มมากขึ้นเช่นกัน แต่สำหรับผู้ที่ไม่เห็นด้วยเป็นเพราะว่า พวกเขาเป็นช่างที่เริ่มเข้ามาใหม่ไม่นานนัก โอกาสในการไปดูงานเลยยังไม่มาก พวกเขาจึงยังไม่รู้สึกรู้ว่าตนเองมีความก้าวหน้าในอาชีพการงานของตน

ตารางที่ 4.10 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของ ปัจจัยด้านความก้าวหน้า

ข้อที่	ด้านค่าตอบแทน	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับความคิดเห็น
24.	หน่วยงานของท่านได้มีการส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการฝึกอบรมและไปดูงานตามสถานที่ต่าง ๆ เพื่อพัฒนาฝีมือ	3.82	0.35	มาก
25.	ท่านมีโอกาสได้เลื่อนตำแหน่งเป็นผู้ฝึกสอนหรือเพิ่มค่าแรงในกรณีที่ฝีมือมีการพัฒนามากขึ้น	3.55	0.32	มาก
รวม		3.69	0.33	มาก

ปัญหาและข้อเสนอแนะ

ปัญหาและข้อเสนอแนะอื่นๆ จากการวิเคราะห์แบบสอบถาม แบบสอบถามปลายเปิด และการสัมภาษณ์สามารถรวบรวมสรุปได้ว่าผู้ที่ประกอบอาชีพช่างทำเครื่องปั้นดินเผาในตำบลเกาะเกร็ด อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี ยังไม่ได้รับแรงจูงใจในการประกอบอาชีพมากนัก ทั้งในด้านของสภาพแวดล้อมในการทำงานที่ค่อนข้างจะจำกัดในเรื่องของพื้นที่ ความไม่รู้สึกรู้สึการทำนายในงาน และการไม่รู้สึกรู้สึกถึงความภูมิใจและมีเกียรติในอาชีพของตนจึงส่งผลให้ผู้ประกอบอาชีพนี้มีจำนวนน้อยกว่าที่ควรจะเป็น ความต้องการของผู้ที่ประกอบอาชีพนี้ก็คือต้องการให้ภาครัฐบาลเข้ามาช่วยเหลือดูแลทั้งทางด้านเงินทุน การหาช่องทางการตลาดใหม่ๆ ให้มีฐานลูกค้าที่กว้างขึ้นอีกทั้งสร้างจิตสำนึกให้คนหันมาอนุรักษ์แลเห็นคุณค่าของงานศิลปะท้องถิ่นที่เกิดจากภูมิปัญญาชาวบ้านและมีความภาคภูมิใจที่จะสืบทอดศิลปะวัฒนธรรมแขนงนี้ให้คงอยู่ต่อไป ซึ่งทั้งหมดนี้จะต้องอาศัยความร่วมมือจากทุกๆ ฝ่ายไม่ว่าจะเป็นจากภาครัฐบาล ภาคเอกชน รวมไปถึงตัวชาวบ้านเองที่จะต้องมีการพัฒนากันต่อไปเพื่อให้โครงการฯประสบความสำเร็จแบบยั่งยืน

บทที่ 5

สรุปผลและข้อเสนอแนะแนวทางแก้ไข

จากการศึกษาครั้งนี้เป็นการค้นคว้าอิสระ ศึกษาถึงปัจจัยจูงใจในการประกอบอาชีพช่างทำเครื่องปั้นดินเผาของโครงการหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ โดยการทำเครื่องปั้นดินเผา ตำบลเกาะเกร็ด อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี โดยมีวัตถุประสงค์ที่จะศึกษาถึงผลการดำเนินงานทั่วของโครงการ เพื่อศึกษาถึงปัจจัยที่เป็นแรงจูงใจให้คนมาประกอบอาชีพช่างทำเครื่องปั้นดินเผาและเสนอแนะแนวทางการแก้ไขปัญหา เพื่อให้โครงการฯ ได้ประสบผลสำเร็จแบบยั่งยืน โดยกลุ่มประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ ผู้ที่ประกอบอาชีพทำเครื่องปั้นดินเผาของโครงการหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ โครงการเครื่องปั้นดินเผา ตำบลเกาะเกร็ด อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี จำนวน 11 ราย เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาเป็นแบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 3 ตอน ตอนที่ 1 และตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามให้ผู้ตอบเลือกตอบ ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามปลายเปิดให้แสดงความคิดเห็นที่มีต่อปัญหาและข้อเสนอแนะ การวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติโดยการหาค่าร้อยละ แสดงค่าเฉลี่ยความพึงพอใจประกอบการสัมภาษณ์ แล้วนำเสนอในรูปแบบของตารางซึ่งมีรายละเอียดในบทที่ 4 โดยสรุปได้ดังนี้

5.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จากการศึกษาพบว่า ผู้ประกอบอาชีพนี้ทั้งหมดเป็นเพศชาย อายุระหว่าง 21 – 30 ปี มีสมาชิกในครอบครัว 2 – 4 คน การศึกษามีตั้งแต่ไม่ได้เรียนจนถึงระดับมัธยมศึกษาตอนปลายในระดับเท่า ๆ กัน แต่ไม่มีใครที่ศึกษาสูงกว่านี้ รายได้เฉลี่ยอยู่ในระดับ 4,001 – 8,000 บาท และส่วนใหญ่จะประกอบอาชีพนี้กันมาแล้ว 1 – 3 ปี และทั้งหมดอาศัยอยู่ในตำบลเกาะเกร็ดมาตั้งแต่เกิด

5.2 ข้อมูลเกี่ยวกับความพึงพอใจในการทำงาน จากการศึกษาพบว่า ผู้ประกอบอาชีพส่วนใหญ่มีความพึงพอใจมากที่สุดในด้านของค่าตอบแทน ความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงาน ความมั่นคงในงาน ความสำเร็จในการทำงาน ความรับผิดชอบที่ตนเองได้รับมอบหมาย และที่พึงพอใจมากจะเป็นในเรื่องของโอกาสความก้าวหน้าในหน้าที่การงาน การได้รับการยกย่องยอมรับในผลงาน ส่วนความไม่ทำทหายของลักษณะงานที่ทำ และสภาพแวดล้อมในการทำงานมีความพึงพอใจในระดับปานกลาง

5.3 ข้อมูลจากผู้ตอบแบบสอบถามปลายเปิด และการสัมภาษณ์ พบว่า ส่วนใหญ่

ต้องการให้ภาครัฐเข้ามาให้การสนับสนุนอย่างต่อเนื่อง ขยายช่องทางทางการตลาดให้เพิ่มมากขึ้น เพื่อที่จะเพิ่มกลุ่มลูกค้าให้หลากหลายมากขึ้น การให้การช่วยเหลือทางด้านเงินทุนสนับสนุน การปรับปรุงสถานที่และอุปกรณ์ รวมทั้งการจัดตั้งศูนย์ฝึกอาชีพในบริเวณที่ตั้งโครงการ เพื่อเป็นการสืบทอดวิชาไปสู่คนรุ่นหลัง

จากผลการวิเคราะห์ปัญหาที่กระทบต่อความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน

1. ด้านสถานที่และสภาพแวดล้อมในการทำงาน
 - สถานที่ค่อนข้างจำกัด คับแคบ ไม่สะดวกต่อการปฏิบัติงาน
 - อุปกรณ์ไม่เพียงพอ
2. ด้านลักษณะงาน
 - ความไม่ท้าทายของงาน ความเบื่อหน่ายในงาน
3. ด้านการยอมรับในผลงาน
 - ความไม่รู้ลึกถึงคุณค่าของงาน
 - ความไม่ภูมิใจในอาชีพของตน
4. ด้านโอกาสในความก้าวหน้าในงาน
 - การขาดการเสริมความรู้และฝึกอบรมอย่างต่อเนื่อง
5. ด้านการเงิน
 - ทางกลุ่มมีความต้องการเงินทุนสนับสนุนจากภาครัฐ

แนวทางแก้ไข

1. ด้านสถานที่และสภาพแวดล้อมในการทำงาน ควรจะมีการจัดการกับสถานที่และสภาพแวดล้อมให้มีความรู้สึกว่าน่าทำงานมากขึ้น โดยมีการนำเอาระบบการจัดการแบบ 5 ส. มาใช้เพื่อให้โครงการเป็นระบบระเบียบมากขึ้น กำจัดสิ่งของที่ไม่ได้ใช้เพื่อเพิ่มพื้นที่ใช้สอยให้มากขึ้น มีการจัดหาวัสดุอุปกรณ์ที่ทันสมัยและปลอดภัยให้เพียงพอต่อจำนวนช่าง
2. ด้านลักษณะงาน จากการศึกษา พบว่า ปัญหามักเกิดจากช่างผู้ผลิตเกิดความเบื่อหน่ายในงานที่ความจำเจทำเหมือนกันทุก ๆ วัน การเปิดโอกาสให้ผู้ผลิตผลงานสามารถสร้างสรรค์งานของตนได้อย่างอิสระจะเป็นส่วนที่ช่วยให้ผู้ผลิตไม่รู้สึกจำเจกับงานที่ทำ หรืออาจจะจัดให้มีการประกวดการออกแบบผลิตภัณฑ์ให้มีความหลากหลาย เช่น ให้มีทั้งลักษณะที่เป็นแบบโบราณอนุรักษ์ หรือเป็นแบบศิลปะสมัยใหม่ แล้วนำมาผลิตก็จะช่วยลดความเบื่อหน่ายในงานที่เคยทำอยู่ อีกทั้งยังเป็นการสร้างความหลากหลายให้กับกลุ่มลูกค้าอีกด้วย
3. ด้านการยอมรับในผลงาน จากปัญหาที่พบก็คือ ความภาคภูมิใจในอาชีพของตนของผู้ผลิตเครื่องปั้นดินเผา ความรู้สึกถึงความเป็นศิลปิน ส่วนใหญ่จะรู้สึกเหมือนกับว่าตนเป็น

แก่ช่างก่อสร้างเครื่องปั้นดินเผาเท่านั้น ปัญหาเหล่านี้ทางภาครัฐควรจะจัดการประชาสัมพันธ์ให้คนที่ไปเป็นถึงคุณค่าของงานศิลปะแขนงนี้ และปลูกฝังจิตสำนึกให้กับคนในท้องถิ่นให้มีความรักความผูกพันกับงานของตน ซึ่งจัดเป็นศิลปะที่สืบทอดกันมายาวนานและจะยังคงอยู่สืบต่อไป

4. ด้านโอกาสในความก้าวหน้า จากการศึกษา พบว่า ช่างส่วนใหญ่ยังไม่คิดว่าอาชีพนี้มีความก้าวหน้าใด ๆ ได้ นอกจากเป็นช่างแบบเดิมไปตลอด จึงควรให้มีการจัดตั้งศูนย์ฝึกอาชีพขึ้นในพื้นที่ เปิดสอนให้กับผู้ที่สนใจทั่วไป โดยมีการส่งช่างทำเครื่องปั้นดินเผาฝึกอบรมไปดูงานตามที่ต่าง ๆ เพื่อเสริมสร้างวิสัยทัศน์ และมอบหมายให้ช่างเหล่านี้เป็นครูฝึกสอนให้กับผู้ที่สนใจเข้ามาเรียน สิ่งเหล่านี้จะทำให้พวกเขาารู้สึกว่าตนเองมีความก้าวหน้าในอาชีพและมีการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องเป็นระยะ ๆ

5. ด้านการเงิน จากการศึกษา พบว่า ปัญหาอีกอย่างหนึ่งของผู้ประกอบการอาชีพนี้คือ บางคนยังเป็นหนี้ในระบบ นอกจากนี้แล้วตัวของกลุ่มหรือโครงการเองก็ขาดเงินทุนสนับสนุนที่จะมาลงทุนหรือพัฒนาสิ่งต่าง ๆ ให้ดีขึ้น เงินทุนจากทางภาครัฐบาลจึงเป็นสิ่งที่พวกเขาต้องการ เพราะถ้าเวลาช่วงเกิดมีปัญหาขาดเงินเรื่องเงิน เขาก็จะสามารถเข้ามากู้ยืมเงินจากกลุ่มไปใช้ได้ไม่ต้องไปพึ่งพาเงินกู้นอกระบบ อีกทั้งกลุ่มจะได้มีเงินไว้หมุนเวียนในการประกอบกิจกรรมต่าง ๆ อีกด้วย

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

1. ทางภาครัฐควรมีการจัดหาช่องทางการตลาดให้กว้างมากขึ้น เพื่อที่จะได้จับกลุ่มลูกค้าที่หลากหลายกันออกไป เพราะบางกลุ่มชอบชิ้นงานที่เป็นประเภทใช้งานได้ ราคาไม่สูง แต่บางกลุ่มก็จะชอบที่มีลวดลายเป็นเอกลักษณ์ไม่ซ้ำแบบใคร โดยไม่จำกัดราคา และเมื่อมีกลุ่มลูกค้าที่หลากหลายผู้ผลิตก็จะสามารถเลือกได้ว่าจะผลิตเพื่อทำราคาหรือจะผลิตเพื่อเอาปริมาณ โดยอาจจะแบ่งเป็นกลุ่มที่มีมือใหม่ให้ไปผลิตงานทั่วไป ส่วนพวกที่มีฝีมือก็มาผลิตงานที่เป็นลวดลายวิจิตร เพื่อสร้างมูลค่ากับผลิตภัณฑ์ ซึ่งการสนับสนุนของภาครัฐควรจะดำเนินไปอย่างจริงจังและต่อเนื่อง ทั้งในตลาดในประเทศ และตลาดต่างประเทศ

2. ควรจะมีการประชาสัมพันธ์ ทั้งในประเทศและต่างประเทศ เพื่อให้สินค้าไทยได้เป็นที่รู้จักอย่างแพร่หลายในเรื่องของความงดงามทางศิลปะ รวมไปถึงประชาสัมพันธ์ในด้านสถานที่ท่องเที่ยวให้คนทั่วไปได้ทราบถึงความเป็นสถานที่ท่องเที่ยวของเกาะเกร็ด

3. ส่งเสริมให้สร้างตราผลิตภัณฑ์ ให้เป็นเอกลักษณ์ของสินค้าของชุมชนเกาะเกร็ด โดยสร้างให้มีความโดดเด่น เพิ่มลดการเข้ามาของสินค้าเลียนแบบ

4. ส่งเสริมให้ผลิตภัณฑ์มีคุณภาพ และได้มาตรฐานทุกชิ้นงาน เพื่อเป็นการสร้างชื่อและก่อให้เกิดความเชื่อมั่นกับลูกค้า

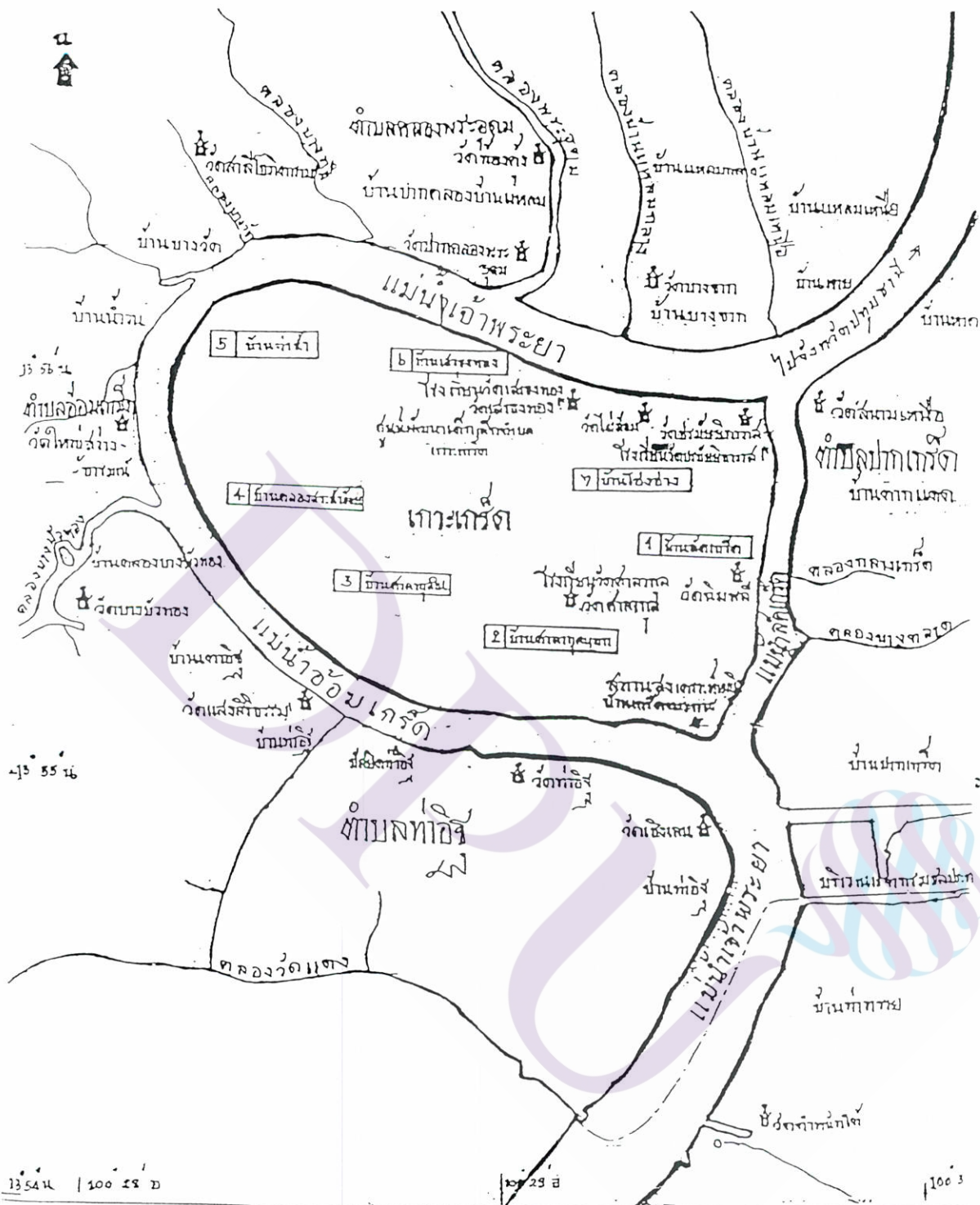
5. ส่งเสริมให้ความรู้แก่สมาชิกในกลุ่ม โดยมีการฝึกอบรมและถ่ายทอดเทคโนโลยีด้านต่าง ๆ ทั้งด้านการออกแบบผลิตภัณฑ์ การผลิต การบรรจุภัณฑ์ รวมทั้งการตลาด ให้ความหลากหลายมากยิ่งขึ้น

แผนภาพที่ 1

แสดงรูปแบบเครื่องปั้นดินเผาที่เป็นเอกลักษณ์แบบมอญ ของชาวเกาะเกร็ด

ตำบลท่าเรือสุขุม
 ตำบลท่าเรือ
 ตำบลท่าเรือสุขุม

ภาษาไทย

ดร.ถวิล เกื้อกุลวงศ์ การจูงใจเพื่อผลงาน., มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์ นครปฐม, 2528.

ทวี พรหมฤกษ์ วิชาเครื่องปั้นดินเผาเบื้องต้น, กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์, 2523.

ธงชัย สันติวงษ์. การบริหารงานบุคคล. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2533

ยอดชาย ทองไทยนนท์. เทคนิคการจูงใจในการทำงาน. กรุงเทพฯ ; สำนักงานพิมพ์ อ.อิทธิพล บู้เอเชนส์, 2526.

วุฒิชัย จ่านง. การจูงใจในองค์การธุรกิจ., พิมพ์ครั้งที่ 2 กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์., 2525.

วุฒิชัย จ่านง., แนวคิดเกี่ยวกับพฤติกรรมองค์การ. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ห้างหุ้นส่วนจำกัด รวมสาร, 2520.

ศิริวรรณ เสรีรัตน์., กลยุทธ์การตลาด., กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์พัฒนาศึกษา, 2534.

ศิริวรรณ เสรีรัตน์., พฤติกรรมองค์การ., กรุงเทพฯ : Diamod in Business World, 2541.

ศิริวรรณ เสรีรัตน์., หลักการตลาด., กรุงเทพฯ : S.M. Circuit Press, 2535.

สมยศ นาวิการ., การบริหารตามสถานการณ์. กรุงเทพฯ : คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2522.

ภาษาอังกฤษ

Douglas, M. McGregor. **THE HUMAN SIDE OF ENTERPRIGE.** New York : MG Graw Hill Book Company, Inc, 1969.

Federick Herzberg, F. **THE MOIFVATION TO WORK.** New York : John Wiley & Sons, Inc, 1959.

Maslow, Abraham Harole. **MOTIVATION AND PERSONALITY.** 2 nd. Ed., New York Harper Row Publishers., 1970.

Morse, Nancy C. **SATISFACTIONS IN THE WHITE COLLER JOB.** Michigan : University of Michigan Press : 1955.

Strauss, George and Soyles Leonare., **PERSONNEL ; THE HUMAN PROBLEM OF MANAGEMENT.** Englewood cliffs, N.J. : Prentice – Hall, 1960.

วิทยานิพนธ์

กฤษณะ บุญกาญจน์วนิชา. ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของพนักงานบริการของธนาคารนครหลวงไทย จำกัด (มหาชน) สาขาภูมิภาค. กรุงเทพฯ : วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์.

ชายชัย ช่วยโพธิ์กลาง. ขวัญในการปฏิบัติงานของข้าราชการในสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดและศึกษาธิการอำเภอในเขตพื้นที่การศึกษา 11. กรุงเทพฯ : วิทยานิพนธ์ปริญญาโท มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

เป็นหนึ่งใน ไชยชิด. สภาพความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของพนักงานของธนาคารกสิกรไทย สำนักงานใหญ่ กรุงเทพฯ : ศิลปศาสตร์มหาบัณฑิต (รัฐศาสตร์) มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2536.

รณฤทธิ ศรีอาจ. ความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะทางประชากรศาสตร์ สถานภาพในการทำงานกับแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของพนักงานสินเชื่อธนาคารพาณิชย์ไทย. กรุงเทพฯ : วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์

สาโรจน์ ไสยสมบัติ. ความพึงพอใจในการทำงานของครูอาจารย์โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดร้อยเอ็ด. วิทยานิพนธ์ ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาสารคาม, 2534.

สุนันท์ สุขสมบูรณ์. แรงจูงใจในองค์กร : ศึกษากรณีมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช., กรุงเทพฯ : วิทยานิพนธ์ปริญญาโท มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์., 2534.

DRU

ภาคผนวก

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง การศึกษาปัจจัยจูงใจในการประกอบอาชีพช่างทำเครื่องปั้นดินเผา : โครงการ หนึ่งตำบลหนึ่ง
ผลิตภัณฑ์ตำบลเกาะเกร็ด อำเภอเกาะเกร็ด จังหวัดนนทบุรี

.....

แบบสอบถามนี้เป็นส่วนหนึ่งของการทำรายงานวิจัย เรื่อง การศึกษาปัจจัยจูงใจ
ในการประกอบอาชีพช่างทำเครื่องปั้นดินเผาโครงการหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ตำบลเกาะเกร็ด อำเภอ
เกาะเกร็ด จังหวัดนนทบุรี

การตอบแบบสอบถาม กรุณาตอบความเป็นจริงหรือความคิดเห็นที่แท้จริงของท่าน ทั้ง
นี้เพื่อนำมาเป็นข้อมูลในการพัฒนาโครงการฯ ข้อมูลส่วนตัวของท่านจะเป็นความลับ และไม่เปิดเผย
ต่อสาธารณชน

ผู้วิจัยขอขอบคุณท่านที่ให้ความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถามเป็นอย่างยิ่งมา ณ
โอกาสนี้

นายจิระพงษ์ ตั้งติยะพันธ์

นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาบริหารภาครัฐและเอกชน
คณะรัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์

แบบสอบถาม

เรื่อง การศึกษาปัจจัยจูงใจในการประกอบอาชีพช่างทำเครื่องปั้นดินเผาโครงการ
หนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ตำบลเกาะเกร็ด อำเภอเกาะเกร็ด จังหวัดนนทบุรี

ส่วนที่ 1. ปัจจัยด้านบุคคล

คำชี้แจง กรุณาใส่เครื่องหมาย ในช่อง หรือเติมข้อความในช่องว่างให้ตรงกับความเป็นจริง
ของท่าน

1. เพศ

1. ชาย

2. หญิง

2. ปัจจุบันท่านอายุ

1. ต่ำกว่า 20 ปี

2. 21 – 30 ปี

3. 31 – 40 ปี

4. 41 ปีขึ้นไป

3. จำนวนสมาชิกในครอบครัว

1. 1 คน

2. 2 – 4 คน

3. 5 คนขึ้นไป

4. การศึกษาสูงสุด

1. ไม่ได้เรียนหรือต่ำกว่าประถมศึกษา

2. ประถมศึกษา (ป.4/ป.6) หรือเทียบเท่า

3. มัธยมศึกษาตอนต้น (มศ.3/ม.3) หรือเทียบเท่า

4. มัธยมศึกษาตอนปลาย (มศ.5/ม.6/ปวช.) หรือเทียบเท่า

5. อนุปริญญา/ปศ.สูง/ปวส. หรือ ปวท. หรือเทียบเท่า

5. รายได้เฉลี่ยต่อเดือน

1. ต่ำกว่า 4,000 บาท

2. 4,001 – 8,000 บาท

3. 8,001 – 12,000 บาท

4. สูงกว่า 12,001 บาท

6. ระยะเวลาในการประกอบอาชีพทำเครื่องปั้นดินเผาของท่านจนถึงปัจจุบัน

1. ต่ำกว่า 1 ปี

2. 1 – 3 ปี

3. 4 – 10 ปี

4. 10 ปีขึ้นไป

7. ระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในตำบลเกาะเกร็ด

1. ไม่เกิน 10 ปี
 2. 10 – 20 ปี
 3. 20 ปี ขึ้นไป
 4. อยู่มาตั้งแต่เกิด

**ส่วนที่ 2. ปัจจัยที่เป็นแรงจูงใจในการประกอบอาชีพช่างทำเครื่องปั้นดินเผาใน
 โครงการหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ตำบลเกาะเกร็ด อำเภอเกาะเกร็ด
 จังหวัดนนทบุรี**

8. กรุณา ภาเครื่องหมาย ในช่องที่ท่านเห็นว่าถูกต้องหรือใกล้เคียงกับความเป็นจริงมากที่สุด

ข้อที่	ข้อความเกี่ยวกับปัจจัยจูงใจในการประกอบอาชีพช่าง ทำเครื่องปั้นดินเผา	ระดับความคิดเห็น				
		เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ ใจ	ไม่ เห็น ด้วย	ไม่ เห็น ด้วย อย่าง ยิ่ง
ด้านคำตอบแทน						
1.	รายได้ที่ท่านได้รับเพียงพอกับรายจ่ายที่จำเป็นต่อการ ครองชีพของครอบครัว					
2.	รายได้ที่ท่านได้รับเหมาะสมกับผลงานและความ สามารถของท่าน					
ด้านสภาพแวดล้อมในการทำงาน						
3.	สถานที่ทำงานของท่านมีแสงสว่าง อุดหนุนมี ระบบกา ถ่ายเทอากาศ เสียง และกลิ่นที่เหมาะสม					
4.	ท่านมีเครื่องมือเครื่องใช้ อุปกรณ์ในการทำงานที่ทันสมัยและเพียงพอต่อความต้องการ					
5.	มีระบบรักษาความปลอดภัยของร่างกายอันจะเกิด จากเครื่องจักรและอุปกรณ์อย่างเพียงพอ					
ด้านความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงาน						
6.	ความสัมพันธ์ที่ดีกับเพื่อนร่วมงานมีส่วนทำให้อยาก ทำงานมากขึ้น					
7.	การทำงานเป็นทีม จะช่วยสร้างความสำเร็จมาสู่กลุ่ม ได้มากกว่าทำส่วนตัว					

ข้อที่	ข้อความเกี่ยวกับปัจจัยจูงใจในการประกอบอาชีพช่าง ทำเครื่องปั้นดินเผา	ระดับความคิดเห็น				
		เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็น ด้วย อย่างยิ่ง
8.	เมื่อท่านได้รับความเดือดร้อนไม่ว่าจะเป็นเรื่องส่วนตัวหรือเรื่องงานท่านจะได้รับความช่วยเหลือจากเพื่อนร่วมงานเป็นอย่างดี					
ด้านความมั่นคงในงาน						
9.	ท่านคิดว่างานที่ทำอยู่ให้อุ่นาคดที่มั่นคง					
10.	การที่ภาครัฐให้การสนับสนุนโครงการนี้อย่างต่อเนื่องทำให้ท่านรู้สึกมั่นคงในการทำงาน					
11.	ท่านมีความรู้สึกที่ท่านจะได้รับการว่าจ้างให้ทำงานนี้ตลอดไป					
ด้านความสำเร็จในการทำงาน						
12.	ท่านสามารถปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายได้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี					
13.	ท่านมีความภูมิใจในผลงานที่ท่านได้ทำสำเร็จลุล่วงไป					
14.	ท่านทำงานได้สำเร็จเสร็จทันตรงตามเวลาที่ได้รับมอบหมายมา					
ด้านการได้รับความยกย่องในผลงาน						
15.	ท่านคิดว่าอาชีพนี้เป็นอาชีพที่ได้รับการยกย่องและมีเกียรติ					
16.	เพื่อนร่วมงานของท่านให้ความสำคัญและยอมรับในผลงานของท่าน					
17.	ท่านคิดว่าถ้ามีการจัดประกวดผลงานบ่อย ๆ จะช่วยให้ท่านอยากจะพัฒนาฝีมือให้มากขึ้น					
ด้านลักษณะงาน						
18.	งานที่ท่านทำอยู่เหมาะสมกับความรู้ความสามารถของท่าน					

ข้อที่	ข้อความเกี่ยวกับปัจจัยจูงใจในการประกอบอาชีพ ช่างทำเครื่องปั้นดินเผา	ระดับความคิดเห็น				
		เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็น ด้วย อย่างยิ่ง
19.	ท่านคิดว่างานของท่านจัดเป็นงานที่สร้างสรรค์และ ท้าทายความสามารถ					
20.	ลักษณะงานที่ท่านทำอยู่เป็นงานที่ท่านชอบและมี ความถนัดมากที่สุด					
ด้านความรับผิดชอบ						
21.	ท่านสามารถที่จะคิดและสร้างสรรค์ผลงานใหม่ ๆ ได้ด้วยตนเอง					
22.	ท่านสามารถทำงานที่ได้รับมอบหมายให้เสร็จทัน ตามกำหนดที่วางไว้					
23.	หน่วยงานของท่านเปิดโอกาสให้ท่านปฏิบัติงานใน ส่วนความรับผิดชอบของท่านได้อย่างอิสระ					
ด้านความก้าวหน้า						
24.	หน่วยงานของท่านได้มีการส่งเสริมและสนับสนุน ให้มีการฝึกอบรมและไปดูงานตามสถานที่ต่าง ๆ เพื่อพัฒนาฝีมือ					
25.	ท่านมีโอกาสได้เลื่อนตำแหน่งเป็นผู้ฝึกสอนหรือ เพิ่มค่าแรงในกรณีที่ฝีมือมีการพัฒนามากขึ้น					

ส่วนที่ 3. กรุณาแสดงความคิดเห็นของท่านเกี่ยวกับปัจจัยจูงใจในการประกอบอาชีพช่างทำเครื่องปั้นดินเผาในโครงการหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์และแนวทางการแก้ไขปัญหา

9. ท่านคิดว่าปัญหาและอุปสรรคสำคัญในการประกอบอาชีพช่างทำเครื่องปั้นดินเผา มีอะไรบ้าง

ปัญหา

- (1)
- (2)
- (3)
- (4)
- (5)

แนวทางการแก้ไข

- (1)
- (2)
- (3)
- (4)
- (5)

ประวัติผู้เขียน

๗

นายจิระพงษ์ ตั้งติยะพันธ์ เกิดเมื่อวันที่ 10 พฤศจิกายน 2520 ที่จังหวัดพิจิตร จบการศึกษาระดับปริญญาตรีบริหารธุรกิจ สาขาการจัดการทั่วไป จากมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์ ปัจจุบันประกอบอาชีพ ธุรกิจส่วนตัว

